

KLOFIZETÉS

BEJÁRÁS:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónap 2 korona.

VIDÉKRE:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
 4-heteses petit sor egyenlő 20 fillér,
 minden hétvetésnél 16 fillér.
 Egyetlen petit sor 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 352.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, december 12.

Mal számunk főbb közleményei:

- Emlékirat a királyhoz.
- Tőkét emelt az Aradmegyei Takarékpénztár.
- A föld.
- Megalakult az Aradi Újságírók Segítő Egyesülete.
- Postarablás Aradon.
- Halálra ítélt gyilkos.
- Száz új házteltek.
- Arad a sport szolgálatában.
- Richliczky Zoltán a bankcsaló.
- Meggyilkolt plébános.
- Eljegyzés a királyi családban.

Pesti aranyifju.

Arad, december 11.

A könyvek, amelyeket az ártatlanul gyanuba fogott fiatal banktisztviselő vére fölött sirtak, kárba veszttek és érdemtelent illettek. A budapesti bankcsalás tettese csakugyan Richliczky Zoltán, a megkárosított bank hivatalnok volt, s Krecsányi rendőrtanácsos helyesen ítélte meg, hogy az ártatlansága miatt senki se lesz öngyilkossá. Es elismernivalóan okos volt az államrendőrség, amikor a vizsgálat bázisul a bank helyiségeiben megisméltette a jelenetet, amely a hamis váltók leszámítása idején játszódott le. A csalást tényleg belső ember követte el, s a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, amelyet komolyan és tréfák virágaiban azzal vádoltak meg, hogy könnyelműen és felületesen jár el a százezrek kiadásánál, most azzal védekezhetik, hogy házitolvaj ellen senki sincs elég biztonságban.

Richliczky Zoltán lelepleztetése pe-

dig most újra kompromittál egy budapesti fogalmat, amely lassan-lassan hirhedtté lesz: a *pesti bankfiunak* típusát. Valaha irigyelt, rokonszenves, sőt tekintélyes volt ez a típus: a jól öltözködő, biztos jövőjű és nyugdíj, a parti-képesség első osztályába sorozott, kényelmesen élő, társaságbeli gyerek. Ujabban azonban mindinkább másként fest ez a valaki: kis fizetésű s a kis fizetésből mégis elegánsul élni, finomul szórakozni akaró, tehát eladósodott, tehát bűnre könnyen hajló ember. A főváros éjszakája, amelynek bűnökkel teli voltáról szinte banálítás beszélni, sűrűen tarkállik ezekkel az élni szerető és sietve élő fiatalokkal. A pénzek, a vagyonok és a gazdag emberek szomszédságában élve, közvetlen szemtanui azoknak a fényűzőseknek, drága kedvteléseknek, elegáns szórakozásoknak, amelyekre a vagyon módot ad: lassanként megkivánják, kicsiben-nagyban utánozni próbálják s miután természetesen a fizetésből nem futja — hát keresik hozzá a módokat. Egyik csak nyargal a váltókon, a másik már hamisítja azokat.

Néhány, bár egyre gyakoribb eset miatt; pár eltévedt bankfiu miatt természetesen a pénzügyi tisztviselők nagy és értékes testületét megítélni, gyanuba fogni nem lehet. Hiszen ezek közül nemcsak a bűnösök kerülnek ki, hanem a jövőnek bankvezetői, vezér- és elnökigazgatói. Azonban a szomorú tapasztalás szerint egyre kevesebben lesznek a vezérigazgatók és egyre többen a könnyel-

müségre és a bűnre hajlók. Természetes jelensége ez oly pályának, amelyre hihetetlenül nagy a tolongás s a mely ép e tolongás miatt a pályán levők java részének egyre rosszabbul fizet, az előrehaladásnak és a karriérnek egyre kevesebb kilátásait nyújtja. A tömegből, amelyet egy-egy nagy bank tisztviselői kara már ma jelent, a tehetségesnek is alig lehet kiválnia. E nélkül pedig marad a legtöbbje a kedvetlen számológép, a lélektelen munkás, akinek a munka, az ambíció semmi gyönyörűséget, lelki jólesést nem ad, hanem a gyönyörűséget a hivatalon kívül, az éjszakában, a bűnösen bohém környezetben keresi és — fizeti.

Sokszor elmondott, szinte a prédikációk unalmával terjengő morálok ezek, de mindenik újabb esetről föllevenednek. Richliczky Zoltán, néhány külsőség után, mintha nem lett volna egészen ilyen zsáner. De őt is magával ragadta az a esábitás, amely folyton a szemé előtt táncolhatott: hogy pénzzel, nagy pénzzel mindent meg lehet szerezni és bolond, aki hetven-nyolcvan forintokért vergődik, mikor kis ügyességgel a nagy összegekbe markolhat.

A befejezéséhez közeledő szenzációnak bizonyára más következménye is lesz, minthogy a bankok másrendszert fognak követni a váltó leszámításánál. A multkor megcsipett, automobilos banktolvajok, a most kiderített váltóhamisító, és az apróbb összegekben dolgozó, kis bűnösök egész

A vén huszár.

Irta: Móricz Pál.

Nyakó Sándor hajdu súlyos birkabőr-sívegével megütötte, sőt felülmulta az élet. Jobbról-balról kihuzott vastag bajusza hatalmas férfiúi ékesség volt barázdolt arcán. Homlokáról a hozontos szemöldökön át érdesen dudorodott ki egy nagy sebbely forradása. Plezuros volt az arca is bejuszítóban. Nem lólopás, nem házasság, sem korcsmai dulakodás közben szerzte Nyakó Sándor a sebeit. A Kossuth-világban Vác körül, Szőnyénél támadtak ezek a sebek. Szőnyénél és Perednél, ahol a Bocskai-huszárok hat ágyut ragadtak el a császár vitézeitől. Az a szőnyü homlokvágás mégis határozottan Vác mellékéről származott. Egy vasasnémet keresztülvágta a Nyakó huszárcsákóját. Nyakónak a homlokán is mély sebet esapott a nehéz német pallos. Nyakó hajdu nem volt dicsekvő ember. Mindazáltal széles, vállát, kerpes öklét tekintve, elbízható, hogy utolsó porcióját megkapta a német is.

Nyakó Sándor trombitás volt a Bocskai-huszároknál. Hatalmas tüdejével, az ágyuk bömbölése közben, ezernyi vágató paripa földrengető dobogásában is úgy kifújta az attakot, hogy a Nikolausz-huszárok vén trombitása mindig irigyelte. Mérföldre rivelgött ez a réműle-

tes erejű érchang. A honvéd táborban meg is becsülték a trombitás Nyakót. Örmesteri rangot nyert fel. Klapka tábornok maga mellé parancsolta tábori trombitásnak.

Egy alkalommal kegyetlenül lövöldözött az osztrák. Sok magyar jó katona véresen bukott a földre. Klapka tábornok nem törődött az ellességes golyókkal. Föllovagolt egy dombtetőre. Kesely lován a kíváncsi Nyakó Sándor is utána ugratott. Klapka tábornok ráfordult kedves trombitására:

— Ejnye te ebugatta hajduja, mit lábatlankodol itt? Nem látod, hogy mind ide ló a német. Letakarodj innét, mert ha meglőnek, ki trombitál nekem...

Trombitás Nyakó Sándor duzzogva lovagolt vissza a domb mögé:

— Ilyen ember volt az én Klapka generálisom, — ugymond, — a maga életét száz halálnak kitette, hanem kimélte a katonáját.

Elkövetkezett a komáromi kapituláció is. Az utolsó magyar sereg becsületes föltételekkel lerakta fegyverét. Nyakó Sándor huszár busan, gyalogszerrel indult hazafelé. Kesely lovát a német kötötte be az isállóba. Soha ilyen szomorú világot. A nánási hajduk zöldselyem Bocskai-zászlaja is odamaradt. Arra az ősi zászlóra rá volt himezve a fejedelem képe.

Annakidején lovon indultak el a gyönyörű hajdudóldról, most obsitos bakanosos módjára kutyagoltak hazafelé Nyakó Sándorék.

Trombitás Nyakó Sándor a kenyértarisnyájában két rózsáscsövű tisztipisztolyt rejtegetett. Aranytól gazdagon cifra volt ez a fegyver. Ezt a pár pistolyt a csatában levágtott vasatisttól örökölte Nyakó. A cseréparók a komáromi vár alatt kikutatták a pistolyokat. Komáromnál odavesztek az aranyos pistolyok. Hanem harci trombitáját mégis hazacsempészte Nyakó. Pantallérba kötött huszárköponyegébe dugta. És bár elvényt, megöregedett a legény, régimédi trombitáját híven megőrizte. Benorpadott a hajdani fúrge huszár, Nyakó hajdu is. Tölgyfabotra támaszkodott az öreg. A bunda — télen, tempombamenet — lenyomta vállát. Birkabőr-kucsmás feje, barázdolt kedves öreg arca előrehajlott. Később, a régi homlokvágás következtében, hályog ereszkedett szemére. Unokái vezetgették a hajdani kemény huszárt.

Az életben még egyszer, Aradon találkozott kedves tábornokával, Klapka generállissal. Elvényhedett ember volt már akkor Klapka is. Fölsimerte egykori trombitását. Majdnem sirva fakadt a tábornok a tizenhármak síremléke mellett. Kezet szoritott Nyakóval:

— Bizony, fiam, Nyakó Sándor, — mon-

sora lassankint kiábrándulást fog hozni azokra, akik még mindig a bankok márvány-sorompói mögé kíváncsoznak, vagy akik a fiaikat egyre a pénzintézetekbe gyömöszölik. És végére jár az az előkelőség is, amelylyel a bankhivatalnokok a magánalkalmazottak között külön kasztot formálnak, s a mely csak arra volt jó, hogy rájuk a társadalmi reprezentáció, vagy a finom könnyelműség kétszeres adóját, pazarlását hártsa. S ha ez a fölfogás megszűnik, ha a bankproletárok száma megcsappan, akkor, — akkor az alkalom még mindig megszüli a maga tolvajait, de a komoly és a jobb jövőre biztosan váró tisztviselő akkor jobban meggondolja, hogy mit kockáztat és mit áldozhat fel, ha az alkalom hívásának beugrik.

Emlékirat a királyhoz.

(Állami tisztviselők gyűlése.)

Távirati tudósítás

Budapest, december 11.

Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete vasárnap délután Budapesten a Vigadó nagytermében rendkívüli közgyűlést tartott. A múlt hónapban ugyanis az egyesület küldött mégileg kérte a miniszterelnököt a drágasági és családi pótlék engedélyezésére. A miniszterelnök úgy a küldöttség előtt, mint másnap a képviselőházban megígérte a kérés teljesítését. Nemsokára félhivatalos közlemény a kormány ígéreteivel ellenkező megoldásról számolt be. Erre a híre az egyesület igazgató-választmánya az ország tisztviselőit rendkívüli közgyűlésre hívta össze. Az ülésen **Batthyány Tivadar** gróf elnököt, ott volt a vezetőség számos tagja s csatlakozását fejezte ki mintegy ötvennyolc egyesület.

Batthyány elnök nyitotta meg az ülést. Ismertette az egész mozgalmat. A mai drágasági viszonyok között a kizárólag fix jövedelműből élő társadalmi osztályok kénytelenek illetményeik rendezését kérni. S e jogos kérelem a kormánynál a legutóbb is sikert földre talált, pedig a tisztviselők helyzete tarthatatlan. Ugy a családi, mint a drágasági pótléknál követelik az egyes tisztviselők életviszonyainak megfelelő bizonyos minimum teljesítését. Sürgetni kell a nyugdíjtörvény revízióját. Ez a mozgalom jogos és méltányos alapon indult meg, megállítani nem lehet, mint ahogy nem lehet a nyugdíjtörvény létrehozását a családi és drágasági pótlékkal elűteli.

dotta, — nagyot fordult a világ. Ki hitte volna?... Hát ti hajduk, hogy vagytok ott Nánáson?

— Vitéz tábornok uramnak jelentem alásan, mindig vártuk az üzenetét. — Nyakó hajdu fehér bajuszára könnyű pergendeztek. Az ősi esősepp ilyen nehéz, ilyen szomorító. Trombitás Nyakó Sándor szeretettel, gyöngöden végig simogatta a régi horpadt huszár-trombitát... Fehérbőrű kedvesének arcát simogatta így a szerelmes legény. Fölsóhajtott: Drága jószág ez nékem. Aradon még utoljára ezen trombitáltam Klapka tábornokomnak...

Ma már mesének tetszik. Olyan régen volt, mikor ez az öreg ember rémletes szép riadókat trombitált Klapka tábornok dali huszárainak. Bögött az ágyu. Nyihogtak a paripák. Lobogott a mente. Dobogott a föld. Csattogtak a kardok. Erdőn-mezőn keresztül zengett, büszkén rivalgott a Nyakó Sándor trombitájának érchangja. Nyomában dörgött a huszárok rettenetes rajtája.

Az idei tavaszon örökre elnémult a vén huszár trombitája. Hiszen úgy sem értik már meg azokat a riadókat és annak az időnek elfogyatkozó utolsó katonáit... Meghalt Nyakó Sándor. A vén huszárt trombitájával együtt temették el a nánási ákácus temetőkeribe.

Az éljenzéssel fogadott beszéd után **Négyessy László** az Országos Tanáregyesület csatlakozását jelentette be, majd **Andor Endre** dr. ismertette az egyhanguan elfogadott határozati javaslatot, mely szerint a közgyűlés ragaszkodik a november 12-iki közgyűlésen kifejtett kívánásához s kéri a családi és drágasági pótlék megadását az 1911. évre visszamenőleg. Ellenkező esetben a közgyűlés a tanítósággal együtt minden törvényes eszközt fölhasznál s kívánásainak érvényrejuttatásához s végső esetben az állam valamennyi tisztviselője által rendezendő kongresszus emlékiratát intéz a királyhoz.

Több hozzászólás után **Andor Endre** zárószavában reflektált az egyes beszédekre s köszönetét fejezte ki a sajtónak a tisztviselők pártfogásáért.

Tőkét emelt az Aradmegyei Takarékpénztár.

— Rendkívüli közgyűlés. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg vasárnap délelőtt az Aradmegyei Takarékpénztár r. t. rendkívüli közgyűlését, amely jelentőségteljes volt a pénzügyi terület további fejlődésére, mert az alapítók emelés elhatározásával az Aradmegyei Takarékpénztár számára újabb tevékenységre nyílik tér.

A közgyűlésen **Szathmáry Gyula** nyugalmozott alispán elnököt, aki bejelentette, hogy 72 jelenlevő részvényes 824 részvény képviselőiben 711 szavazatot gyakorolhat.

Ezután **Ring Géza** vezérigazgató ismertette az igazgatóság javaslatát, amely napjában ezeket tartalmazta:

A két év előtt végrehajtott tőkefelemelés alkalmával az akkori viszonyok szűkeészelethez mért tőke-nelést hoztuk a t. közgyűlésnek javaslatba. Az utolsó három év üzleti forgalma azonban — és itt hangsúlyozni kívánjuk, hogy a természetesen fejlődés határain belül — oly nagy arányban növekedett, az egyes üzletágak fejlődésében olyan lendület állott be, hogy immár annak felismeréséhez jutottunk, hogy tőkénk az ezzel a fejlődéssel járó követelményeknek többé megfelelni nem képesek.

Intézetünk fejlődésének utján ismét eljutott azon határhoz, amelynél gondos előrelátással arra kell ügyelnünk, hogy a helyes arány saját tőkénk és a ránk bízott tőkék között fenntartsassék.

Zálogleveleink bonításának megítélésénél is intézetünk jó hírneve mellett az intézet anyagi ereje képezi az elbírálás alapját. A törlesztés költségnag intenzívebb fejlesztésének tervével is foglalkozunk, amit azonban csak azon feltétel alatt valósíthatunk meg, ha zálogleveleink részére az adómentességet és azok pupilláris biztonságát megszerezük. Ezek előfeltételei az 1876. XXXVI. törvényi rendelkezései szerint a záloglevelek külön biztosítására rendelt alpnak 3 millió koronára való felemelése, ami természetesen ezen nagy tőke leköltésével jár. — Amint ezen tervünk megvalósítására a kellő időpontot elérkezettnek fogjuk látni, nem fogunk késni a t. közgyűlésnek erre vonatkozó előterjesztésünket megtenni.

A részvénytőke felemelést ezáltal olyan méretben javasoljuk, amint azt elbírálásunk szerint az eddigi tapasztalt és még várható további fellendülés, valamint versenyképességünk biztosítása kívánja és hogy az hosszú időre biztosítva intézetünk iránt támasztható minden igény és követelmény kielégítését, végül pedig hogy belátható időn belül ne kelljen újra t. részvényeseink áldozatkészségéhez fordulni.

A részvénytőke felemelésének műveletével kapcsolatosan alapszabályaink két paragrafusának módosítására nézve is előterjesztjük indítványainkat, azonkívül pedig indítványozzuk, hogy a kibocsájtandó új részvényeknek a névértéken feül befolyó és a tartalékalapba helyező összegből a tisztviselői nyugdíjalap egy nagyobb összeggel dotáltassék, hogy a nyugdíjalap mielőbb elérje azt a magasságot, hogy saját jövedelme képes legyen a majdan felépő nyugdíjigényeket az intézet külön megterhelése nélkül kielégíteni.

Mindezek után indítványozzuk, a t. közgyűlésnek, hogy intézetünk részvénytőkét

3375 drb. új 1000 korona névértékű részvény kibocsájtása által 3 375.000 koronával 6.750.000 koronára emeltessék, hogy tekintettel a részvények mai 2560.— koronás árfolyamára az új részvények az alább előterjesztett feltételek mellett 2000 K. árfolyamon bocsájtassanak ki és hogy az ekként befolyandó 6.750.000 koronából 3 375.000 K. a részvénytőkéhez, 3.375.000 korona pedig az új részvények kibocsájtásával járó összes költségek levonása után a rendes tartalékalaphoz csatoltassék és hogy a tartalékalapból a tisztviselői nyugdíjalap 100.000 koronával szaporíttassék.

A kibocsájtandó részvényekre részvényes tarthat igényt, még pedig olyképen, hogy minden lebélyegzés végett bemutatandó régi részvényre egy új részvény egy fél részvénynek megfelelő részvény utalványra egy fél részvénynek megfelelő új részvényutalvány esik. Az elővételi jog 1911. évi december hó 11-től kezdve bezárólag 1911. évi december 28 ig a részvényes vagy utalványok bemutatása és lebélyegzése mellett érvényesítendő. Azon részvényes, aki ezen jogát a kitűzött határidő alatt nem gyakorolta, elveszti elővételi jogát.

Aki a befizetéseket 1912. március hó 28 ig nem teljesíti, elveszti az elővételi jog gyakorlásával szerzett jogait és az általa befizetett összegeket. Ugy az ezen összegek, valamint az ekként fennmaradt részvényeknek az igazgatóságra bízott szabad eladásából részvényenkint 2000 koronán belül befolyt összegek a tartalékalap javára esnek. Az új részvények birtokosai 1912. január 1-től kezdve az üzleteredményben valamint április 1-től kezdve a részvényeseket megillető összes egyéb jogokban a régi részvényekkel egyenlően résztvesznek. (Eljenzés.)

Műlek Lajos dr. szólalt föl először és az igazgatóság javaslatát teljes egészében elfogadásra ajánlotta.

Steinitzer Pál dr. volt a következő felszólaló:

— Előjáróban ki kell jelentenem, hogy az igazgatóság iránt a legnagyobb bizalommal viseltetem, hogy az igazgatóság javaslatát majdnem teljes egészében aláírom, mert meg vagyok győződve arról, hogy elkerülhetetlenné vált a tőkeemelés. A javaslatot elfogadom, csupán egy pontban vannak kételyeim, s ez az árfolyam meghatározása. Ez a meghatározás mindig azt célozza, hogy a régi részvényeket bizonyos kedvezményekben részesítsék, mert hiszen az elővételi jog gyakorlásánál a legfontosabb momentum a kibocsájtási árfolyam meghatározása. A forgalom és kibocsájtási árfolyam közti különbség képezi a régi részvényes előnyét. Ezt a védelmet nem látom a javaslatban. Epen ezért az új részvények kibocsájtási árfolyamát 1600 koronában kérem megállapítani.

Tolnai János dr. kijelenti, hogy azok az okok, amelyeket **Steinitzer Pál** említett, épen az ellenkező álláspontot indokolják meg. Nagy és szakszerű beszédben kel védelmére az igazgatósági javaslatnak, amely minden tekintetben a részvényesek érdekeit védi meg. Nagyon helyesnek, nagyon célirányosnak tartja a 2000 koronás kibocsájtási árfolyamot, a régi részvényesek érdekeinek védelmét látja benne, s épen ezért azt indítványozta, hogy az igazgatósági javaslatot a közgyűlés egyhangulag fogadja el.

Szathmáry Gyula elnök szavazásra teszi a kérdést s a közgyűlés nagy lelkesedéssel határozattá emelte az igazgatóság javaslatát. Majd az alapszabályok megfelelő pontjait módosította a közgyűlés, végül pedig az igazgatóság felhatalmazást kapott a cégbírósnál való eljárásra. Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

A közgyűlésen jelen voltak: **Szathmáry Gyula**, **Bing Vilmos**, **Neuman Samu**, **Vásárhelyi Józsi**, **Leopold Zsigmond**, **Wadovszky Gusztáv**, **Ring Géza**, **Rosenberg Miksa** dr., **Kohn S. N.**, **Domonkos Lajos**, **Funkelstein József**, **Windisch Hermann**, **Fodor Gyula**, **Tanner József**, **Mándi Vilmos** dr., **Nuszbaum Zsigmond**, **Tarányi Gusztáv**, **Králtz Lajos** dr., **Matogowsky Károly**, **Weisz Mór**, **Sarlot Domokos**, **Zabor Andor**, **Tenner Lajos**, **Kopp János**, **Kenedi Ervin**, **Műlek Lajos** dr., **Steinitzer Pál** dr., **Domonkos Gyula**, **Rosenfeld Hermann**, **Grábner Károly**, **Deutsch Andor**, **Somogyi József**, **Sugár Károly**, **Robitschek Samu**, **Braun Mór**, **Neuman Alfréd**, **Fuchs Ignácz**, **Ring Béla** dr., **Domány János**, **Donáth Simon**, **Suchy József**, **Löffler Jakab**, **Dálnoky-Nagy Lajos** dr., **Kádás**

Kálmán, Neuman Herman, Weisz Márkus, Szathmáry Károly, Ferenczy Tibor dr., Tisch Mór dr., Éles Ármán, Szakolczay Lajos, Lustig Ármán, Glöck Károly, Kertész Miksa dr., Montag Manó, Reiber Emil, Schwartz József, Schreyer Viktor, Verzar Márton, Dávid László, Tolnai János dr., végvári Neuman Adolf, Keresztes Gyula dr., Szudy Elemér, Ring Lajos, Kintzig János, Bing Hugó, Issekutz László dr., Holländer Ignácz, Werner Károly, Adler Andor, Friedmann Ede, Nesnera Aladár, Réthy Viktor, Wallfisch Ármán, Verzar István, Reicher Lajos, Goldschmidt Sándor, Kollmann Ármán, Löbl Gyula.

A föld.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, december 11.

A Ház ma hozzáfogott a földmivelésügyi költségvetés általános vitájához. Az ülésen Návay Lajos elnökölt s bemutatta a Hosszupályiban képviselővé választott Beóthy László képviselői megbízólevelét s több városnak a sajtószabadság érdekében benyújtott fóliátát.

A Ház ezután megkezdte a földmivelésügyi költségvetés általános tárgyalását.

Pap Géza előadó elfogadásra ajánlja a költségvetést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Baross János úy látja, hogy a költségvetés sok fontos földmivelésügyi szűkséggel mostohan bánik el. Sürgeti a mezőgazdasági hitelügy szervezését. Az arra való elemeket rá kell nevelni a kertészkedésre, mert szegény, hogy ma rövid időre bevándorló bolgárok látják el egész kerti vetemény-szűkségünket. Védmezi az agrárvámokat, melyek következtében az utóbbi években nagyban fokozódott a magyar falusi nép jólléte. Javaslatot nyújt be, hogy a Ház küldjön ki bizottságot a szükséges mezőgazdasági reformok előkészítésére. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyeslés balról.)

Gerliczy Ferenc báró örömet fejezi ki azon, hogy a földmivelésügyi tárca költségvetését a kritika nem pártpolitikai szempontból tárgyalja. Fölvívja a figyelmet az állattenyésztés nagyobb arányu fejlesztésére s szükségesnek mondja a gazdasági tudósítói intézmény ujjszervezését. Kéri a kormányt, hogy Szegeden gazdasági főiskolát állítson föl. A költségvetést elfogadja. (Helyeslés a jobboldalon.)

Paizs Gyula a magyar agrárérdekek védelméről beszél.

Szilassy Zoltán a mostani vámpolitika fenntartását kívánja. Nagy baj, hogy kevés a gazdasági akadémiákban a tanár. Sürgeti a gazdasági egyetem felállítását, s a gazdasági egyesület támogatását. Mivel a kormány iránt bizalommal viseltetik a költségvetést elfogadja.

Szabó István 48-as gazdapárti képviselő a birtok arányosabb megosztását sürgeti. A hitbizomány nálunk oly nagy, mint sehhol másutt. Az országos kisbirtokosok szövetségének támogatását kívánja. A költségvetést nem fogadja el.

Elnök a tanácskozást félbeszakítja. megállapítja a holnapi ülés napirendjét és 3 órakor berekeszti az ülést.

MULATSÁGOK.

(=) Aradi Testgyakorlók Köre táncestélye. A január hó 6-án rendezendő tombolával egybekötött táncestély iránt minden nap fokozottabb az érdeklődés a közönség körében, a tombolatárgyak darabszáma napról-napra szaporodik az aradi kereskedő közönség előzékenysége folytán. Egy tombolajegy ára 20 fillér lesz, a tombolat éjféltkor rendezik. A tombolára legutóbb a következő urak küldtek tárgyakat: Assal H. és Fia Arad, Brauswetter János Szeged, Dudás László Arad, Erdélyi Ferenc Arad, Gáspár Testv. Bpest, Magyar Kereskedelmi Közlöny Bpest, Mайдt és Schrodt Arad, Piatnik Nándor Bpest, Tagányi István Arad, Unio gyufagyár Budafok. Tombolatárgyakat Erdélyi Ferenc posta és táviratútit egyesületi titkár címére kéri küldeni a rendezőség. A mulatságot rendező bizottság különben a városi sörcsarnokban 12 óra este 9 órakor ülészik.

Megalakult

az Aradi Ujságírók Segítő Egyesülete.

— Fábry Sándor dr. székfoglalója. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Az aradi ujságírók tegnap délután hat órakor a városháza tanácstermében megalakították az Aradi Ujságírók Segítő Egyesületét. Csendben, zajtalanul alakult meg az egyesület, s feltűnés nélkül fog a kitűzött cél elérése érdekében dolgozni. A cél: beteg és munkanélküli aradi ujságírók támogatása, segélyezése. Testületet teremtettek az aradi hírlapírók, mely a gondokkal sújtott, az idegölő, lázas munkában megrokkant ujságírókat támogassa.

Az alakuló közgyűlést Faragó Rezső nyitotta meg. Röviden ismertette az előkészítő munkákat, majd Zádor Jenő ideiglenes jegyző felolvasta az alapszabálytervezetet, melyet kisebb változtatásokkal a közgyűlés elfogadott.

Faragó Rezső, az előkészítő bizottság elnöke bejelentette, hogy az előtervezet az elnöki állásra Fábry Sándor Acsev. vezérigazgatót ajánlja. A közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elfogadta az előtervezet indítványát s Stauber József elnöksége alatt Szudy Elemér és Seffer László tagokból álló küldöttséget küldött ki, hogy az elnököt a közgyűlésre meghívja.

Lelkes éljenzés közepette lépett egy pár perccel később Fábry a terembe. Faragó Rezső röviden üdvözölte s felkérte, hogy a felajánlott tisztet fogadja el. Fábry Sándor dr. a következő szavakkal köszönte meg a közgyűlés bizalmát:

Igen tisztelt uraim! A tegnap nálam járt küldöttség útján értesültem arról, hogy az aradi ujságírók egy egyesületet óhajtanak alapítani, amelynek nemes célja: az önszegélyezés, a beteg, rajtuk kívül álló okokból ideiglenesen munkára nem alkalmas és általában az ideiglenesen keresetnélküli aradi ujságíróknak a segélyezése. Kétségtelenül nemes cél, amely élénken tanusítja az ujságírók összetartozandóságának érzetét és azt az emberbaráti gondolkodást, hogy egyesület útján gondoskodjanak azokról, akik nem képesek ideiglenesen megfelelni ama magas hatáskörnek, amelyet hivatásuk érzeténél fogva maguk elé tűztek, de megsegítvén őket, ismét vissza tudjanak állani a csatasorba.

Önök szívesek voltak engem kérni fel ezen önök által kontemplált és immár megteremtett egyesület elnökévé. Nagyon jól tudják, igen tisztelt uraim, hogy nem kerestem eme megtiszteltetést, sőt váratlanul ért az engem. Nem vagyok ujságíró és hogy mégis rám gondoltak, az reám nézve megtisztelő és miután elvtem az, hogy a munka elől, amelylyel megkínáltatunk, vagy amelyet a sors elibünk ír, kitérni nem szabad, oly esetekben pedig, midőn humanitárius, emberbaráti kulturális cél érdekében keretik a munkásság, azt elfogadni kötelesség. Ilyen kötelességemnek ismerem az önök szíves bizalmát a nemes ügyhöz való odaadó ragaszkodással, munkakedvvel fogadni el, és épen azért, amikor köszönöm a megtiszteltetést egyszermind örömmel van abban, mert az a hatáskör, amelyet az egyesület maga elé tűzött olyan, amely rokonszenvennek a legnagyobb mértékben megfelel. (Lelkes éljenzés)

Igen tisztelt uraim! Amidőn szíves bizalmuk folytán elfoglalom ez állást, arra kérem önöket, legyenek bizalommal hozzám, hogy ebben a most még embrionális kezdeményezésben összevetett vállakkal tudjunk eredményt biztosítani és ha összességünk akcióba lép és a helyes cél tudatában és annak magasztos voltában, kicsinyes érdekektől eltekintve, egységesen haladunk előre, meg vagyok győződve, hogy munkásságunk eredményes is lesz és az a kicsiny mag, amelyet ma elvetünk — hogy stereotyp kifejezést használjak — terebélyes fává növekedik, amely gyümölcsöt és békés nyihet ad az alatta pihenést keresőnek. (Élénk helyeslés.)

Már az a cél, amelyet az egyesület maga elé tűzött, szép és helyes, különösen az ujságírókkal szemben, akikről tudjuk azt, hogy az a közhasznu, hatalmas, lázas munka, amelyet napról napra kifejtnek, nem találja meg kellő anyagi ellenértékét az ő megfizetésükben, úgy, hogy amikor az önszegélyezés elvére alapítanak egy egyesületet, valóban kulturmissziót is teljesítenek.

En azonban úgy érzem, hogy e mellett a cél mellett ezen megalakulás csirája egy hatalmasabb akciónak is, amely meggyőződésem szerint ki fog fejlődni ez egyesületsből és ez már nemcsak az egyének, a sajtó munkásainak megerősítése leendő az egyesülés által, hanem a kifejtendők szerint megerősítése magának a sajtónak tekintélyben és munkásságának eredményeiben. (Hosszas éljenzés.)

A sajtó hatalmáról, annak jelentőségéről — különösen önök között — igazán banalitás volna szólnom. — Nem akarom önök előtt felfedezni azt a már közkeletű tény, amelyet világszerte elismertek, hogy a sajtó a világ legnagyobb hatalmai közé tartozik, amely fényével, mint sugárzó kőve megvilágítja a hiányokat, az állami, társadalmi életben rámutat a szükségességekre, azok érdekében csatasorba szólítja az embereket és a leghatalmasabb eszköz az ország politikai, társadalmi, kulturális és közgazdasági fejlődésében irányító szerepet vinni. (Ugy van! Ugy van!)

De amilyen hatalmas és tisztelt a sajtó, — jól említette szónokuk, sokszor annyira gáncsolt is. Közkeletű mondás, hogy a sajtóval szemben hizelegnek, háta megett mag szidják. És van benne valami, sokszor igaza van a közönségnek ebben. Kétségtelen dolog, hogy egyegy nem helyesen felfogott, téves irány, egy-egy eredményében helytelen intézkedés a napi gyors munkában elcsúszott hírladás kibívja a publikum elégedetlenségét és kritikáját és másrészt egy-egy nem hivatott elemnek elitévelődése a sajtó hatalmának öns célokra való kihasználása az egész sajtóra vet árnyat. (Élénk helyeslés.) Akarnak ezen Európaszerte segíteni a sajtótörvények revízióival, cenzurával, rendőri rendszabályokkal, ezeknek azonban soha igazi eredményük nem lesz, mert ezen nem büntetőjogi megtorlással, de csakis megelőzéssel, a testületi helyes szellemnek az egyénbe való beoltásával, az oda nem valónak testületi kizárásával lehet gyökeresen segíteni.

En azt tartom ugyanis, ha van mód, amely a sajtó és munkásai elitévelődésének megakadályozására és a sajtó tekintélyének megalapítására alkalmas, ez maguknak a sajtó munkásainak szervezkedése a kamara rendszerbe, az önbíráskodás megalakítása, mert senki sem olyan szigorú és igazságos bíráló az elitévelődettnek, a hibásnak, mint az a szervezet, amely vigyáz a maga becsületére, a féltett közös nagy érdekre: a sajtó tisztességére, s ezzel a sajtó és egyéni munkása jóvendő érvényesülésére. (Ugy van! Ugy van!)

Nézetem szerint tehát e kérdést a sajtó munkásainak kamarába való tömörülésével abban az egyének képességének és minden irányu alkalmasságának megbíráásával lehet a leghevesebben megoldani. Hiszem, hogy a mai egyesület alapját veti meg annak is, hogy midőn önálló egyesülette szervezkedünk a segélyezés eive és célja mellett, ez egyesület kifejlődve és megerősödvén az a sajtó önálló érdekeinek és tekintélyének megvédésére is szolgálni fog és alkalmas leendő arra, hogy egyszerűsmind mint egy kamara, szigorú kritikusa legyen a sajtó munkásainak épen az ő reputációjuk, tisztességük tekintélyük és erejük érdekében. (Éljenzés.)

Ebből a szempontból is örömmel üdvözlöm az egyesületet és azt hiszem uraim, ha mi akarral, nem lankadó buzgósággal, odaadó munkával a közönség és a nagy közönség érdekeinek felőlélésével fogunk munkálkodni, rövidesen meg fogjuk teremteni azt az anyagi és erkölcsi erőt, amely további munkánk számára megteremti a biztos alapot.

Amidőn ismét köszönetet mondok szíves bizalmukért és elfoglalom az elnöki széket, engedjék meg, hogy én legyek az egyesület első alapítója, mint annak elnöke és belépessék az egyesületbe, mint annak egyik legelső tagja. Hosszantartó éljenzés és taps követte a szép beszédet, majd Fábry dr. elfoglalta az elnöki széket. Ezután a választások következtek;

alelnöknek Faragó Rezsőt, pénztárosnak Bolgár Lajost, titkárrá Lippai Dezsőt a végül jegyzővé Réthy Józsefet választotta meg a közgyűlés.

A választmány tagjai: Cs. Endre Dániel, Farkas Ferenc, Horovitz Gusztáv, Lits Antal, Olasz Pál, Seffer László, Stauber József, Sulik Kálmán, Szudy Elemér, Teller Kálmán, Vörös László dr., Zima Tibor.

Olasz Pál indítványára kimondotta a közgyűlés, hogy Faragó Rezsőnek és Zádor Jenőnek az előkészítés nagy munkájáért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz, Szudy Elemér indítványára pedig, hogy Fábry Sándor dr. mély gondolatokkal teli, tartalmas székfoglaló beszédét jegyzőkönyvben örökíti meg.

Az ülés végén Horovitz Gusztáv, mint az Uránia mozgófénykép-színház igazgatója bejelentette, hogy a színház igazgatósága bármelyik, az egyesület által választott előadás jövedelmét az egyesületnek ajánlja fel. A közgyűlés ezt köszönettel tudomásul vette.

Száz új háztelek.

— Parcellázási engedélyek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Ma délután a városrendezési, park és közlekedési bizottságok együttes ülésben tanácskoztak és döntöttek több parcellázási kérelem felett. Ma ismét kifejezésre jutott az az óhaj, hogy a törvényhatóság a város belső területeinek kiépítését segítse elő és a perifériákon való terjeszkedés elé lehetőleg állítson súlyos nehézségeket. Epen ezért a ma javaslatba hozott parcellázási engedélyek oly feltételekhez kötötten kerülnek a közgyűlés elé, hogy tárgyilagosan bírálva azokat, a magánérdek mellett a köz szempontjaiból is megfelelő garanciákat teremtsenek, a közönség is hasznot lát magánosok gazdagodása mellett.

Nacht Viktor a Sörház-utcában fekvő két holdas telkét akarja házhelyekre felosztani oly módon, hogy két utca nyitása által három nagy tömböt nyerne körülbelül 30-40 házhellyel. A bizottság a következő feltételekhez kötötten azt javasolja a közgyűlésnek, engedélyezze a parcellázást: 1. a kihasítandó utcákat a tulajdonos saját költségén rendezi, feltölti és 12 esztendőig világítja. 2. A város részére két telket teljesen díjtalanul átenged.

Javaslatba hozzák a bizottságok az Ingatlanforgalmi és Parcellázó Bank kérelmének teljesítését is, amely kilenc hold területét 84 házhelyre akarja felosztani, hogy ott munkásházakat építsen. Három utcát basit ki a tömbből és azokat a városnak tulajdonába bocsájtja.

Mint hogy a telek úgy fekszik, hogy utca-nyitás után a kocsi a Mező-utcai vámházat elkerülhetné, köteleességévé tették a kérelmező részvénytársaságnak, hogy az új közlekedési vonalak a vámfelől elzárandók a kocsi közlekedés részére. Itt is természetesen a tulajdonos viseli az utcarendezési, feltöltési és világítási költségeket, két telket átenged a városnak, azonban tekintve, hogy a létesítendő városrészen át visz az ut a temetőbe, a helyhez fűződő pietás azt követeli, hogy ez már az építkezés esztetikájában is kifejezést nyerjen és ezért csak oly feltétellel kap felosztási engedélyt, ha a Mező-utca mentén épülő házakat előkerttel látja el és legfeljebb kettős házcsoportokat létesít. Az egy frontban való építkezés tehát tilos.

Végül Sármezey Endre Libás dűllői telkére kért engedélyt, és meg is kapja, ha a városnak egy telket átenged és a rendezéssel, továbbá a világítással járó összes kiadásokat viseli.

Mairovitz Mór az Óvár-téren kapott annak idején gyári célokra területet, minthogy azonban az új rendezés következtében 141 négyszöglet a város elvett tőle, most azt kéri, hogy ugyanakkora területet adjon el neki. Négyszögölenként 30 koronát ajánl fel vételár fejében. A bizottság a kérelem teljesítését ajánlja a közgyűlésnek.

Halálra ítélt gyilkos.

— Életfogytiglani fegyház a feleség-gyilkosnak. —

Távirati tudósítás.

Nagyvárad, december 11.

A nagyvárad kir. törvényszék, mint esküdtbíró, ma egy heti tárgyalás után ítéletet hozott a jákóhódosi gyilkosság ügyében. Az esküdtök a három vádlott közül Sipos Bálintot két rendbeli, Nagy Bálintot pedig egy rendbeli előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság büntetésében mondták ki bűnösnek, Filippás Lőrincét ellenben nem bűnösnek mondták ki. A törvényszék a verdikt alapján Sipos Bálintot kötél általi halálra, Nagy Bálintot pedig életfogytiglani fegyházra ítélte.

A gyilkosságokat a vádlottak ez év augusztus havában követték el. A jákóhódosi határban egy férfi hullát találtak fölületesen elföldelve. A hulla kezei és lábai nem voltak betemetve s a kutyák már szétmarcangolták a hulla el nem földelt részeit, mire ráakadtak. A esendőrség rövid nyomozás után megállapította, hogy hulla Filippás Demeter gazdáé s hogy a gyilkosságot Sipos Bálint jákóhódosi földműves követte el, kit Filippásné birtára tett elkövetésére. A nyomozás Siposra egy másik gyilkosságot is rábizonyított. Pár hónappal Filippás meggyilkolása előtt gyanús körülmények között meghalt Nagy Bálint jákóhódosi gazda felesége. A nyomozás bebizonyította, hogy Nagynét is Sipos ölte meg Nagy biztatására. A férjjel együtt megfojtotta az idült alkoholizmusban szenvedett asszonyt és azután felakasztotta, hogy az öngyilkosság látszatát keltsse.

A mai tárgyalásnak igen nagy hallgatósága volt. A közönség valóságos megostromolta a törvényszék épületét és zsufozásig megtöltötte a tárgyalási termet. Korn Lajos törvényszéki elnök ma reggel 9 órakor megnyitotta a tárgyalást és bevezetette a vádlottakat. Sipos Bálint az elnök felszólítására valóságos védőbeszédet mondott maga mellett, amelyben újból hangsúlyozta, hogy Filippás Lőrincet önvédelemből ölte meg. Majd az esküdtökhöz fordult és így szólt hozzájuk:

— Esküdt uraim! Tudom, hogy önök az igazság megállapítására vannak hivatva. Kérem hogy lelkiismeretük szerint győzzenek az én életem vagy halálom fölött. Nagy Bálint kijelentette, hogy nem kíván semmit sem felhozni védelmére, ellenben Filippás Lőrincé kijelentette, hogy elismeri ugyan, hogy felbujtó, de tagadja, hogy felbuztatta volna Sipos Bálintot férje meggyilkolására. Az elnök azon kijelentésére, hogy a nyilatkozatban ellentmondás foglaltatik, nem tudott választ adni. A bíróság ezután tanácskozássra vonult vissza és kihirdette, hogy két új kérdést vett fel a már megállapított kérdések közé, amelyek egyike Sipos Bálintra vonatkozólag az önvédelem fennforgására vonatkozik, a másik pedig Filippás Lőrincére a hitvesgyilkosságra való felbuztás kérdését tartalmazza. Az elnök egy óra hosszat tartó rezümében kioktatta az esküdtöket teendőikről, akik 11 órakor tanácskozássra vonultak vissza.

Nagyváradról jelentik: Az esküdtök két órai tanácskozás után jelentek meg és elnökük kihirdette a verdiktet, amely szerint Nagy Bálintot és Sipos Bálintot előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosságban mondták ki bűnösnek, Filippás Lőrincét pedig nem bűnösnek mondták ki. A törvényszék a verdikt alapján Sipos Bálintot két rendbeli gyilkosság büntetése miatt kötél általi halálra, Nagy Bálintot pedig életfogytiglani fegyházra ítélte.

Arad a sport szolgálatában.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Megirtuk, hogy az Aradi Tornaegyesület nevében Sármezey Endre vezetésével egy küldöttség kereste fel a polgármestert s arra kérte, hogy az egyület által az Óvár-téren létesítendő sporttelep céljaira átengedett területet cserélje fel a város egy másikkal, amely nagyobb és a nagy arányban tervezett tornacsarnok és különféle játszótérek elhelyezésére alkalmasabb. A városszabályozási, közlekedési bizottságok ma délután tartott ülésükben foglalkoztak a kérdéssel és a legnagyobb jóakarattal tárgyalták azt. Körülbelül 230,000 korona értékű területet hajlandók átengedni az egyesületnek sportcélokra abban a reményben, hogy az ifjúságot szívesen látják játszóhelyeikre és a sport fejlesztésére a legmodernebb eszközökkel szereli fel a telepet.

Azt javasolják a bizottságok a közgyűlésnek, hogy a már átengedett 11520 négyzetméter helyett 14280 négyzetméternyi területet bocsásson az egyesület rendelkezésére ingyen és örök tulajdonul a következő feltételek mellett: az egyesület köteles három éven belül a sporttelepet rendelkezésének átadni, illetve a tornacsarnokot megépíteni. A csarnok építésére a város ingerenciát gyakorol, amennyiben a tervek bemutatandók és a tanács véleménye kikérendő az elhelyezésre vonatkozólag is.

Mint hogy a város fejlődése következtében az Óvár-tér rövidebb, vagy hosszabb idő múlva belterületté válna, a város kiköti, hogyha az egyesületnek átengedett területre közlekedési szükség lenne, azt visszakapja, de köteles megérteni az egyesületnek az összes építkezési befektetésekre szolgáló kiadásokat. Végül az egyesület köteles játszótereit az iskolák növendékeinek használatára átengedni. Az Aradi Korcsolyázó-egylet azt kéri a várostól, hogy a Liceum előtt most játszóhelyül szolgáló Jókai-teret adja át neki, hogy ott mesterséges jégpályát létesíthessen és korcsolyacsarnokot építhessen. A bizottságok az eszmét igazságosnak és sportcélokra igen jónak találták s ezért azt javasolják a közgyűlésnek, hogy a kérelmet teljesítse. Kikötendőnek tartják, hogy a pályán hétköznapiakon csak esteként játszassanak a sene és záros határidőn belül köteles az egyesület a csarnokot felépíteni. Kimondottak végül a bizottságok, hogy azokban az évszakokban, mikor a ter korcsolyapályája céljaira nem használható, játszótérül szolgál, végül hogy a város más anyagi segítséget nem nyújt az egyesületnek.

TORVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt sikasztó. Tausch Győző volt eleki községi irnok rövid idei működése alatt a befolyó adókból mintegy negyven koronát elszikkasztott s hogy bűnének nyomára ne juthassanak, az adókönyveket megnehamította. Sikasztás és közokirathamisítás miatt jelentették fel a hűbe irnokot, kit az aradi törvényszék a ma megtartott tárgyaláson bűnösnek talált s hat hónapra börtönre ítelt.

§ Két havi fogság egy embereletért. Budapestről jelentik: Barti főhadnagy, aki néhány hónap e.ótt egy kapu alatt lelőtte Lazar hadnagyot, felesége csabibóját, a katolai törvényszék ma két havi fogságra ítélte. A törvényszék tulajdonban sok enyhítő körülményt talált a merénylő főhadnagy javára és ezt az enyhe büntetést is kiütöttek tekintettel a vizsgálati fogság által.

Postarablás Aradon.

— Gonosztevők a Karolina-utcai postahivatalban. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, december 11.

Ma délután hat óra előtt öt perccel rablótámadás történt az aradi harmadik számú, a Karolina utca la szám alatt lévő postahivatalban, ahonnét egy vakmerő gonosztevő négyezeröttszáz koronát vitt el, husz és tiz koronás papírpénzben.

A hivatalban, amelyben Varga Emilia a postamesternő, nem tudják határozottan, hogy a még egészen fiatalnak látszó, kormosképű rabló szorongatott-e a kezében revolvert?

— Valami volt a balkezeben, — magyarázta a postamesternő a helyszínen megjelent Green Nándor tb. főkapitánynak, — de hogy revolver volt-e az, vagy kulcs, azt nem tudnám megmondani.

A titokzatos síheder ugyszólván néhány pillanat alatt hajította végre a rablást. Az utjába került tisztviselőket félrelökte és biztos léptekkel tartott annak az asztalnak, amelyen nagy csomó bankjegyet látott felhalmozva. A rablónak voltaképen alig kellett erőszakot kifejteni, mert a hivatal ajtaja, amelynek küszöbét idegeneknek tilos átlépni, nem volt bezárva, hanem csak betéve állott és így minden nagyobb erőlködés nélkül juthatott a hivatalba, ahol három tisztviselő a munkában elmerülve kuszgókodott. Az izgalmas bűncselekményről ezek a részletek szólnak:

Ahol nincs rendőr.

Hogy a közönség megérthesse, miért sikerült a rablónak olyan türeményes gyorsasággal elmenekülni, le kell írni a harmadik számú postahivatal környékét. A hivatal a Karolina-utca la szám alatt van s az épület egyik szárnya már a Ferenc-téren áll. Annak ellenére, hogy ez az utca a város egyik legforgalmasabb utvonalaának szomszédságában van, mégis elhagyatottnak látszik. Este 6 órakor már csak szórványosan látni az utcán embereket. És ezen a néptelen uton s az elég hatalmas Ferenc-téren nincs rendőr.

— Néha szokott ugyan lenni — mondja az egyik tisztviselő — de ma a mi legnagyobb szerencsétlenségünkre nem mutatkozott rendőr.

A postahivatalban, így karácsony táján ötven-hatvanezer korona is begyűl; ebben a postahivatalban egyetlen férfi tisztviselő sincs és a Karolina-utcában, a Ferenc-téren, meg a Varjassy-utcában december közepén, bűnre csábító sötét alkonyaton, egyetlen rendőr se látható.

Ahol a rablás történt.

A harmadik számú postahivatal új épületben van. A kapu alól balra vezet egy keskeny, sötét folyosó a hivatalba, amelynek bejáratánál egyetlen ör se védi meg a támadástól a hivatásukat teljesítő gyöngye tisztviselőket. Az ajtóból hosszú keskeny területre jutunk, amelynek Ferenc-tér felé eső végében vékony deszkasajtó látható, rajta e sablonos felirással:

IDEGENEKNEK TILOS A BEMENET!

A hosszú, keskeny terület természetesen a közönségnek szánt hely, amelyben egy álló íróasztal is látható. Ezt a területet a szokásos postai üvegfal választja el a tulajdonképeni hivataltól, amelyben három nő dolgozik állandóan egy egy íróasztalnál, amely fölött az ismeretes eltolható üveglapok vannak. A tiszt-

viselőnk ezen át érintkeznek a felekkel. Az elválasztó ajtóól számított első ablaknál dolgozik Nyakas Róza, aki a pénzküldeményeket kezeli, a következő ablaknál Borbély Mariska ül, aki a bélyegeladást és az ajánlott leveleket intézi, a harmadik ablakrekesz mögött pedig maga Varga Emilia postamesternő működik, aki már hosszú ideje áll a posta szolgálatában.

Ma délután, kevéssel fél hat óra után — amint a hölgyek előadásából tudjuk — egy kormosképű, gyári munkásnak látszó, 17—20 éves körüli suhanc jelent meg a hivatal első részében. Odalépett a Borbély Mariska ablakához.

— Kérek egy tiz filléres bélyeget — mondotta.

A kisasszony kiszolgálta, azután tovább dolgozott. Kevés idő múlva kipillantott az ablakon és a munkást még mindig ott látta. Az álló íróasztal fölé hajolt és úgy tett, mintha valamit írna. Borbély Mariska nem ügyelt rá, mert még néhányan jelentkeztek, s azokat kellett kiszolgálnia. A hivatalban legutolsónak Dombi János, a Hajós gyógyszerár alkalmazottja jelent meg, s miután elvégezte teendőjét, eltávozott.

Öt perccel hat óra előtt Varga Emilia kivette az asztala fiókjából a mai napon begyűlt arany, ezüst s papírpénzeket, hogy egy vaszkazettába helyezve azt, beküldje a főpostára. Ezt naponta meg szokta tenni. Sietnie kell ezzel a művelettel, mert hét órakor megjelenik a posta-automobil, amelyen az összes küldeményeket, — a pénzt is — elszállítják és éjszákára rendezerint csak kevés pénz marad a hivatalban.

— Az ajtót be kellene talán már zárni, — morda a postamesternő, amikor a pénz szortírozásához fogott.

— Még öt pere hiányzik a hat órához — felelte az egyik hölgy, ahogy az órára pillantott.

A postamesternő néhány pillanat alatt összeszerakott száz darab huszkoronás bankjegyet, amelyet zsineggel átkötözött és az íróasztala sarkára helyezte, mellé tett ötven darab tiz koronás papírpénzt, szintén összekötözve. A fiókjában még huszonhatezer háromszáz korona volt ezüstben, papírban és aranyban.

A kormos arcu rabló.

Alig hogy ezeket a papírpénzcsomagokat Varga Emilia letette, kinyílt a hivatalszobában lévő vékony deszkasajtó és megjelent ott közepetermetű, 17—20 év körüli barnahajú, kis bajuszu, kormosképű gyári munkás formájú fiú. Alighogy belépett, Nyakas Róza hozzáugrott és rákiatált:

— Mit akar maga itt?

— Valmit kérdezni akarok, — felelte a fiú nyugodan, tiszta magyarsággal s egyenesen a postamesternő felé tartott. Varga Emilia fölugrott az asztaltól és a pénz elé állott.

— Mit akar? — kérdezte.

A síheder erre ellökte az asztaltól Varga Emiliát és fölmarkolta az asztal sarkára tett papírpénzt. Nyakas Róza megmarkolta a rabló karját, de az erős lökéssel eltaszította magától a nőt és kifutott a hivatalból, miközben zsebre gyűrte a bankókat.

A postahivatalban tartózkodott Borbély Mariska huga, Rózi. A leány utána futott a rablónak az utcára és segélyért kiáltott:

— Rendőr! Rablók! Fogják meg!

A fiú azonban a Ferenc-tér felé futott, azután befordult a Szent László-utcaóba. Borbély Rózi állítása szerint a rabló után futott két suhanc, akik már várták őt a Ferenc-tér sar-

kán. Ez tehát azt mutatja, hogy a fickóknak bűntársai vannak.

A rendőrség nyomozása.

A rablásról Varga Emilia telefonon tett jelentést a főkapitányságnak, ahonnét negyed hétkor Hoffmann Győző ügyeletes rendőrhadnagy és Horváth detektiv jelentek meg. Nekik és az Aradi Közlöny munkatásának a főt leirt módon mondták el az esetet a megrémült nők. A hivatalba ment nyomban Fritz Zsigmond táviró főtiszt, mivel a főnöki hivatalban hat óra után, a hivatalos óra leteltével már senki se volt.

Nemsokára megjelent a rablás helyén Green Nándor tb. főkapitány is, aki személyesen vezeti a nyomozást. Miután a főkapitány elmondatta magának a bűntény részleteit s följegyezte a rablónak fontosabb leirt személyleírását, az iránt érdeklődött:

— Hogyan történhetett meg, hogy a hivatal ajtaja, amelyen az idegeneket eltiltó figyelmeztető tábla áll, nyitva volt és hogy azon a rabló akadálytalanul bemehetett?

— Az ajtót soha se szoktuk bezárni — felelte a postamesternő — mert a nagyobb csomagokat azon át kell fölvenni. Ugyanis olyan nagy ablakunk nincs, amelyen a postacsomagok átférnének.

A főkapitány azután sorra kihallgatta a hivatalnokokat, akik szintén elmondták a rablásnak már ismertetett részleteit.

Az egyik detektiv hét órakor előállította a Hajós gyógyszerár szolgáját, Dombit, aki kevéssel a rablás előtt távozott el a hivatalból és látta a gonosztevőt.

— Az álló íróasztal fölé hajolt és úgy mutatta, hogy ír valamit; — mondta Dombi — én nem sokat figyeltem rá, hanem végeztem a dolgomat és elmentem.

— Emlékszik-e rá, milyen volt? — kérdezte a főkapitány.

— Igen, emlékszem. Közép magas, barna hajú, kormos arcu, gyári munkás külsejű fiatalember volt, kicsi fekete bajusszal.

Azután kihallgatták Pollák fűszeres tanulóját is, aki azt mondta, hogy a rablóhoz hasonló külsejű férfit látott a Ferenc-tér felészaladni.

Horváth detektiv fél nyolc tájon előállított egy kormos arcu, fiatal gyári munkást, akit gyanusnak talált. Bemutatták a hölgyeknek:

— Ez volt-e? Ráismernek-e?

Valamennyien ezt felelték:

— Nem ez volt.

Borbély Mariska nevetve mondta:

— Határozottan nem ez volt. Annak jobb képe volt, sőt határozottan jóképű volt a gazember.

A rendőrség azonnal értesítette a vasuti állomásokat, hogy figyeljék meg az elutazó férfiakat, hátha fölfedezik a rablót. A nyomozó hatóságnak különben kétféle véleménye van: vagy az a tettes, aki sűrűn megfordult a hivatalban, tudja az ottani szokásokat, tudja milyen időpontban vannak legkevesebben a postán, vagy pedig a viszonyokkal teljesen ismerős egyén a tettesnek bűntársa, aki informálta a rablót arról, hogy az ajtó nyitva van s mikor lehet legkönnyebben, nagy erőszak nélkül megszerezni a bankókat.

Az kétségtelen, hogy a rablást jól előkészíthették, másképen el se követhették volna.

Ejjel a rendőrség razziát tartott és előállított három gyanus embert, akikről azonban nem tudták megállapítani, hogy részesei a rablásnak. A nyomozás lapunk zártakor még nem vezetett eredményre.

Érdekes nyilatkozat.

Kerényi postafőtiszt, aki a mostani ideiglenes postafőtnököt, Kádár Ödönt helyettesíti

annak hivatalos távollétében, a következőket mondotta tudósítónk előtt:

— Én este 8 órakor a korzón értesültem a postarablásról és azonnal a hármasszámú postahivatalba siettem, hogy helyszíni szemlét tartassak. Varga Emilia postamesternek elmondotta nekem, hogy a rablás hat óra előtt néhány perccel történt. Nem tartom valószínűnek ezt az időmeghatározást, mert tudvalevő dolog, hogy a postán épen az utolsó negyed órában szokott a forgalom igen nagy méreteket ölteni, így valószínű, hogy a tettes, aki a helyi viszonyokkal feltétlenül ismerős volt, nem azt az időt választja, amikor a postahivatal ügyszóiván zsufolva szokott lenni a felekkel. Sokkal plauzibilisebb, hogy hat óra után néhány perccel hatolhatott be a tettes az üvegfalal elválasztott helyre és ez csak úgy volt lehetséges, hogy nem tartották be az előírásnak azt a parancsát, hogy az összes ajtók hat órakor lezárandók. Ugy látszik, hogy ezt elmulasztották a tisztviselők és a rabló ezt a körülményt megfigyelte, mert különben nem képzelhető el, hogy ne számoljon azzal a körülménnyel, hogy kivüle a postahivatalban még mások is lehetnek vagy épen menekülése közben léphet be valaki és így tettének elkövetésében megakadályozzák. Ami a kárt illeti, arra azt jegyzem meg, hogyha a postamesternek az ellenőrzés körül hibát követett el, akkor ő felelős érte, ha pedig vis maior esete forog velem, természetesen a postakincstár viseli a kárt.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Kedd: P a p a, vígjáték. (A. bérlet.)
Szerda: O r f e u s z az alvilágban, operett. (B. bérlet.)
Csütörtök: K i s g r ó f, operett. (C. bérlet.)
Péntek: I g l ó i d i á k o k, operett. (A. bérlet.)
Szombat: É l ő h a l o t t, dráma. (Bemutató.) (B. bérlet.)

* Filharmonikus hangverseny. Erősen benne vagyunk a hangverseny szezonban és így a rendezőnél nagyobb számú közönség jött össze a filharmonikusok hangversenyére. Mozart rendkívüli kifejező, bensőségletes művét, — nyitány a „Varázsfuvola” operához, gondosan betanulva, a jellemző zenei festéseket finoman feltüntetve játszották. A fel-fel hangzó Carmen motívumok sok izléssel alkotott dallamai, az egész mű mesteri hangszerezésének kifejező ereje mindenkit megragadott. Goldmark, Scherzód moll op. 19. című műve, majd Sibelius Táncintermező-jának bevezető hárfafutamai, melyek kristálytisza csendüléssel fűzik egybe a kedves finn táncdallamokat, gyönyörűségünkre szolgált. Wagnert a „Rienzi” című munkájának előadásában ismertették. A mű elején háromszor ismétlődő trombitaszó, a szabadság iránti vágyat kelti fel bennünk. Művében az egyéni kifejezőmódok gyönyörű példáját látjuk. Zallner Sándor biztos kézzel, temperamentumosan vezette derék gárdáját. (K. E.)

* A spanyol csodahegedűs hangversenye. Manen Joan spanyol csodahegedűs január 7-iki hangversenyére máris sok helyet jegyeztettek elő. Az érdeklődés szokatlan élénkséggel nyilvánul meg e zenei szenzáció iránt. Jegyek Weisz Leó hangversenyrendező cégnél válthatók. Telefon 230.

* A Neogrady-tárlat péntekig marad csak nyitva, miután a kiállított képek legnagyobb része már elkelt. A tárlatnak még most is nagyszámú látogatója van.

* A szerelem hatalma. (Világszenzáció az Apollóban.) A norvég filmgyár szociális tárgyú drámái ciklusának legújabb s egyben a legszenzációsabb filmje a napokban került bemutatásra. Eddig még csak a nagyobb fővárosok közönségének nyílt alkalma megismerni a kolosszális képet s Arad az első város, ahol „A szerelem hatalmát” bemutatják. Az Apolló-színház direkt a gyárból rendelte meg a ki-

nematográfia legszenzációsabb alkotását s ezért tudja színre hozni a fővárosi színházakkal egyidőben. A szerelem hatalma című drámát Fred Jörgsen, a nagynevű író írta s mondhatjuk, ez a legsikerültebb munkája. Írói kvalitásának imponáló erejével rajzolta meg a szerelem romboló és felemelő csodás hatalmát. A dráma cselekménye minden részletében felette izgató. A szerelem hatalma premierjét kedden tartja meg az Apolló színház. 177

* A színházi látogató közönség figyelmébe. A „Fehér Kereszt” kávéházban fővárosi módra színház után Buffet-színházi vacsora. Naponta elsőrangú cigányzene. 5757

Richliczky Zoltán a bankcsaló.

— Bevallotta a bűnét. — Megszökött a társa. —

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, december 11.

Budapest minden szennye kavargó abban az agyefurta kieszelt, nagystilű bankcsalásban, melynek tetteseit napok óta biztos nyomokon kutatta a fővárosi rendőrség. A főbűnös hurokra került: Richliczky Zoltán ez, a Kereskedelmi Banknak az a tisztviselője, aki szombaton reggel egy sötét udvari lakásban főbelötte magát. Akkor még úgy tűnt fel, mint a gyauu áldozata, mint a suttygó rágalom halálba menekült önkéntese, akinek sorsa iránt szánakozó részvételt voltunk, — most pedig mint egy páratlanul ravasz bűnténynek megindítóját és főmozgatóját sorozza be a rendőrség a nagy szélhámosok közé.

Mint az Aradi Közlöny mai rendkívüli kiadásában röviden jelezte, szenzációs fordulat következett be a bank kárára elkövetett váltóhamisítás ügyében. Kétségtelenül be van bizonyítva, hogy a nagy váltóhamisítást nem más követte el, mint Richliczky Zoltán. Ezt Richliczky Kázmér, Zoltán öccsese vallotta még ma délelőtt a rendőrségen és egyben azt is megmondta, hogy hátyja Zoltán a tettet egy budapesti pénzügynökkel együtt követte el s hogy a pénz egy budapesti takarékpénztárban van letétbe helyezve. A bizonyítékok súlya alatt Richliczky Zoltán beismerte, hogy ő követte el a csalást Bauer (Pajor) Lajos pénzügynök segítségével, akit most keres a rendőrség.

A szenzációs eredményről és a vizsgálatról az alábbi tudósításban számolunk be:

Richliczky sógorának vallomása.

Szombaton éjjel megjelent a rendőrségen Szentgyörgyi István posta- és távirótiszt és a következőket vallotta:

— Nekem — ugymond — már régen lelki-furdalásaim vannak s jelentkezni akartam a rendőrségen, de a családra, különösen az özvagyre való tekintetből hallgattam. Most azonban, hogy Zoltán főbe lötte magát, tovább nem halgathatok.

Elmondta azután, hogy közvetlenül azután, amikor Zoltán szabadságáról hazajött, családi estély volt Richliczkyéknél. Vacsora után, borközi állapotban Richliczky Zoltán azt az indítványt tette, hogy menjenek valamely éjjeli mulatóhelyre. Szentgyörgyi erre azt jegyezte meg:

— Nekem az ilyesmire nincs pénzem.
— Nekem sincs — szólt Zoltán.
— No bizony! Nekem mégis több van mindíg, mint neked, — mondotta Szentgyörgyi. Erre kivett a zsebéből egy százkoronást és megmutatta Zoltánnak.

Ez nevetett.
— Nekem mégis több van, — mondotta Zoltán és elővett belső zsebéből egy egész csomó százkoronást. Becslése szerint lehetett abban a csomóban 40—60 darab százas.

— Hol vetted ezt a sok pénzt? — kérdezte ámulva Szentgyörgyi.

— Egy építésszel üzletet csináltam. Ebből való ez a pénz, — volt a válasz.

Milyen üzlet volt ez és milyen természetű ezt nem mondta meg Zoltán.

Eonyit mondott Szentgyörgyi István. A rendőrség ebből is meggyőződött, hogy Richliczky Zoltán nem olyan ártatlan, mint amilyennek első pillanatra látszott.

Gyanus ezresek.

Vasárnap jelentkezett a főkapitányságon a Lipót-körtüti Palatinus-kávéház két pincére, akik rendkívül fontos vallomást tettek. Még szombaton történt tudvalevően, hogy kihallgattak egy földbirtokost, aki október hatodikán délelőtt egy fiatalembert látott kifutni a bankból, egy bérkocsinhoz szaladt, amelyben két ur ült. Ezeknek mondott valamit, aztán visszament a bérkocsi a Lipót-körtüti 5. számú ház elé vitte a két ismeretlent.

Ott van a közelben a Palatinus-kávéház, amelynek két pincére most elmondta, hogy akkor délelőtt két ur jött a kávéházba és ezresekkel osztottak el egymás között. Az ezresek két csomagban voltak szalaggal átkötve, úgy, ahogyan a bankokban szokás szortirozni és átkötni a papírpénzesomókat.

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel a pincérek vallomásairól. Megmutatták a pincéreknek a Richliczky fiukat. De a pincérek nem ismerték fel őket.

Kihallgatták Steiner Vilmos nyomdászinasát, Meyer Zsigmondot, — Steinernél készült tudvalevően a hamisított levélpapírosok az Orenstein és Koppel cég föllírásával — de ez sem ismerte fel a Richliczky-fiukat.

Kihallgatják a családot.

Ennek a feljelentésnek alapján a rendőrség tegnapra beidézte Richliczky édesanyját és nővérét, hogy kihallgassa őket a pénzre vonatkozólag. Özvegy Richliczky Tituszné a kihallgatás során beismerte, hogy a fiánál októberben mintegy kétezer koronát látott. Meg is kérdezte tőle, hogy honnan jutott a pénzhez, mire azt válaszolta, hogy a lóversenyen nyerte. Nővérei nem igen tudtak felvilágosítást adni, sőt a kisebbik annyira zavarba jött a kihallgatás alatt, hogy többször ájulás környékezett abba kellett hagyni kihallgatását.

Jó üzlet...

Még tegnap megjelent a rendőrségen Grossmann Adolf pénzügynök, s ezt a vallomást tette:

— Kérem, szeptember végén ott járt nálam Richliczky Kázmér és azt kérdezte:

— Akar-e ötvenezer koronát keresni?
— Hogyne akarnék! — feleltem.

Erre elmondta, hogy óriási summát lehetne keresni egy ügyes csalással. Én azonban csalásról hallani sem akartam. És Richliczky elment.

Ezt a vallomást is jegyzőkönyvbe foglalták a rendőrségen. Kihallgatták Richliczky Kázmért is, aki egy menetjegyirodának az alkalmazottja és rovtomultu ember. Richliczky ma szenzációs vallomást tett.

Lódd jobe magad!

Mikor Krecsányi Kálmán kikérdezte Richliczky Kázmért a Grossmann-incidens felől, Richliczky tagadni próbált, kertelt, de látta, hogy minden hiába. Nyeltegyet és azt mondta:

— Jó, elmondom amit tudok az esetről. Őcsém pénteken mindent bevallott, s azt is elbeszélte, hogy Bauer Bajor Lajossal csinálta a csalást.

— Mit tegyek most már! — kérdezte az őcsém.

— Nincs más hátra, lódd főbe magad! — feleltem neki. Szombaton reggel meg is cselekedte.

Vallomása után kijelentette, hogy igényt tart a Kereskedelmi Bank által kitűzött öt ezer korona jutalomra. A rendőrség viszont az ő jelenlétére tartott igényt és magánál tartotta Richliczky Kázmért.

Kártya és lóverseny?

A Rókus-kórházban fekvő Richliczkyt azonnal kihallgatta Krecsányi detektívőnök. A fiatalember érezte, hogy a hurok szorul a nyaka körül, de még mindig próbálkozott a kibúvással.

— Volt kétszázötven koronám, azt kártyán nyertem, — mondta.

— Kitől? — kérdezte Krecsányi.

— Nem emlékszem rá, nem tudom!

Megkérdezte azután Krecsányi Richliczkyt arra vonatkozólag, hogy október kilencedikén sok pénzt láttak nála, épen mielőtt szabadságra ment?

— Hatszáz koronám volt akkor, de azt löversenyen nyertem.

— Mikor? Melyik lovon?

Erre megint nem tudott felelni. Azonban a Richliczky felé vezető nyomok ekkor már valósággal torlódtak s a rendőrség őrizet alá helyezte Richliczkyt.

Apró adósságok.

A Kereskedelmi Banknak egyik tisztviselője mindjárt a nyomozás elején azt a körülményt ajánlotta figyelmébe a rendőrségnek, hogy Richliczky október eleje óta sorra fizette az apróbb adósságait. A nagyokat talán óvatosságból hagyta kifizetetlen. Mikor ezt a rendőrség megtudta s mikor Pinterits Károly írászakértő többször és határozottan kijelentette, hogy a váltók hamis aláírásai közt föltétlenül ott szerepel Richliczky Zoltán kezeírása, akkor már meg volt győződve Richliczky bűnösségéről. S ahogy az eddig felsorolt adatok a rendőrség kezében voltak, Krecsányi Kálmán detektívönök és Sándor László dr. kapitány már annak biztos tudtában mentek a Rókusba, kihallgatni Richliczkyt, hogy most már meg fog történni és bevallja a váltóhamisítást. Ami érdekes körülmények közt, meg is történt.

Én vagyok a tettes!

Kétszer hallgatta ki ma délelőtt Krecsányi Kálmán és Sándor László a Rókusban fekvő Richliczkyt. A bűnös próbálta adni a cinikusot, és az első kihallgatásnál egyszerűen odavetette a szót

— Tessek bizonyítani, ha tudnak valamit!

Cinizmusát és a tagadásban való makacsságát megtörte Krecsányi Kálmán. Atyai, jószágos hangon kezdett beszélni Richliczkyvel, fölírta előtte, hogy minden adat a rendőrség kezében van, a tagadással csak az időt huzahalasztja, de célt nem ér vele. A meleg, szíves beszéd már kicsalta a könyeit Richliczkynek, de ő még mindig ragaszkodott hozzá, hogy nem bűnös, hogy ő nem vall be semmit. Ekkor Sándor odafordult hozzá:

— Letartóztassak a bankból két tisztviselőt?

Elsápadt erre a kérdésre Richliczky és megtört. Gyónni kezdett. Halkan, akadozva, fájdalmaival küzdve, mondotta:

— Igen, bevallom, én követtem el a csalást. Csak egy társam volt. Bauer Bajor Lajos, rovvott multu, állás nélküli bankhivatalnok. Az Erzsébet körút 50. szám II. emelet 11. szám alatt lakik. En százharmincezer koronát kaptam, a Pesti Hazainál és egyéb bankoknál helyeztem el.

Fáradtan hanyatlott vissza ágyára Richliczky a rövid bűnvallomás után. Még azt akarta megkérdezni tőle Krecsányi Kálmán, hogy családja bele volt-e avatva a dologba.

— Hagyjanak most, nagyon fáradt vagyok. Holnap mindent elmondok.

Ez a mondat sejteni engedti, hogy a Richliczky-család csakugyan tudott Zoltán bűnéről. Egyéb adatok is támogatják ezt a gyanút, alább sort keritünk rájuk.

A rendőrség, amint ma kiderült már a mult szerda óta biztosra vette, hogy Richliczky a tettes, miután egy Grossmann nevű ügynök a mult hét folyamán említette a rendőrségen, hogy a fiatal ember neki sok pénzt mutatott.

A rabkórházban.

A beismerő vallomás után Sándor László kapitány azonnal előzetes letartóztatásba helyezte Richliczky Zoltánt. Együttal intézkedett, hogy a mentők szállítsák át a Mosonyi-utcai rabkórházba. Délben megtörtént az átszállítás, a rabkórház második emeletén, a harmincadik számú kórteremben helyezték el Richliczkyt. Egy rendőr állandóan mellette van, mert a beteg visszakedéséből jogosan lehet következtetni, hogy még mindig foglalkozik az öngyilkosság gondolatával és ha egyedül marad, kárt tesz magában.

130 ezer korona

Richliczky döntő vallomása után a rendőrség első sorban a százharmincezer korona iránt érdeklődött. A pénzt a Pesti Első Hazai Takarékpénztár tereztvárosi fiókjánál helyezte el Richliczky.

November tizedikén helyezték el a pénzt a banknál s pár nap mulva megjelent a pénzügyintézetnél egy fiatalember és a kamatláb fel-emelését kérte:

— Emeljék a kamatlábat legalább öt százalékra, hiszen az eddiginél nagyobbat ad a Hermes bank is.

Megállapította a rendőrség, hogy Richliczky a százharmincezer koronáról szóló két könyvet még december elején elküldte Berettyó Ujfaluba egy rokonának. Csatolt hozzájuk egy egyszerű levelet, amelybe szintén becsempészett háromezer koronát bankóban. Detektivek utaztak le Berettyó Ujfalura nyomozni ez irányban Most már minden kétséget kizárólag alapos az a gyanu, hogy Richliczky Zoltán bűnébe nemcsak budapesti, hanem vidéki rokonsága is be volt avatva. Lehet, hogy ez csak föltevés, de magyarázatért nem kell messzire menni. Bizonyára a szegénységüket akarta orvosolni a százezres bűn elkövetésével.

Töredelmes vallomás.

Budapestről jelentik: Sándor rendőrkapitány ma délután öt órakor megjelent a rabkórházban és dacára annak, hogy Richliczky a jobb szemét elvesztette, állapota mégis megengedte, hogy részletesen kihallgassák. Miután felszólította, hogy töredelmes vallomás által enyhítse bűnét, Richliczky a következő vallomást tette:

— Szeptember utolsó napjaiban az az ötlet fogalmazott meg bennem, hogy súlyos anyagi helyzetemnek, egy nagy és merész család által véget vetek. Részletesen kidolgoztam a tervet és mindenekelőtt egy tettestárs után néztem, akinek ügyessége biztosítja a sikert. Szeptember 27-én a rákospalotai takarékpénztárnál felvettem 380 korona kölcsönt. Megmutattam bankbeli kollegáimnak a pénzt azzal a megjegyzéssel, hogy szabadságidőm alatt, azon egy kis utazást teszek, azonkívül ebből szereztem be a család véghezviteléhez szükséges pecsétet, levélpapírost és váltó blankettákat. Október első napjaiban találkoztam Bajor Lajossal, akit már hét év óta ismertem, azonban ritkán érintkeztem vele, miután tudtam, hogy többször volt büntetve. Elmondottam neki, hogy fontos ügyben akarok vele beszélni, mire felvitt fivére lakására, hol egyedül maradván, elmondtam neki részletesen, hogy az Orenstein és Koppel cég nevében, melynek a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál korlátlan váltóhitel van, váltókat akarok benyújtani, amelyeket, amennyire én a viszonyokat ismerem, szó nélkül eszkomptálni fognak. Bauer természetesen rögtön egyetértett a tervvel és meggyeztünk az egyes részletekre nézve. Október 5-én minden rendben volt és találkozót adtam neki este 8 órára egy kávéházba. Aznap délután 5 órakor elmentem a Bankból és egyenesen a szomszédban levő Gresham kávéházba mentem, hol a telefonon összeköttem magam a bank váltóhitel osztályával és Feller igazgatónak mint az Orenstein és Koppel cég disponense mutatkoztam be és kijelentettem, hogy nagyobb összegű váltó eszkomptálásról van szó. Feller igazgató Korefhez utasított, kivel nem sokára összekötöttük és alkudozni kezdtem, de meggyezésre nem jutottunk. Erre vártam a telefontal és midőn Koref ismét jelentkezett azt hívtam, hogy a központtal beszél az Orenstein és Koppel céget kérte, amire ismét tárgyalni kezdünk és 5⁷/₈%-ban egyeztünk meg. A kávéházból Bajor lakására mentem és lediktáltam neki a jegyek szövegét. A váltókat részben én irtam alá, részben pedig Bauer Bajor Lajos. Abban egyeztünk meg, ha másnap délelőtt valami gyanús dolog fog történni a folyosón fogom figyelmeztetni. Másnap délelőtt 11 órakor megjelent Bajor a bankban és miután semmi gyanús körülmény nem forgott fenn kifizették neki az összeget. Fél egy órakor találkoztam vele lakásán, hol a pénzt megosztottuk, a reám eső 139 ezer koronát felöltöm zsebembe tettem és eltávoztam haza. Másnap egy ezer koronásat felváltottam, ebből kifizettem kisebb adósságaimat és há-

rom nap mulva Czirkvenicába utaztam. Szándékosan választottam ilyen olcsó túrdót, hogy a bankban azt higgyék, hogy a 380 koronából telik. Hazaérkezésemig, amely másfél hét után történt a pénz felöltöm zsebemben volt, felöltöm pedig a szekrényemben lógott, ahol azt meg is találtam. Október 17-én elmentem a Hazai Takarékpénztár Tereztvárosi fiókjába hol két takarékkönyvre 100 000 és 30 000 koronát tettem be. A takarékkönyveket Erdős Emil névre állítottam ki. A nálam maradt 7000 koronát a lakásomon a szekrénybe zártam és midőn 8 nappal ezelőtt félttem, hogy a csendőrség kezébe kerülök, a pénzt a két takarékkönyvvel együtt Berettyó-Ujfaluban lakó Lajos bátyámhoz küldtem. Pénteken felkerestem fivéremet bevallottam neki mindent és meggyeztem, hogy Grossmann ügynök beszédéből engem bűnösnek tartanak és veszve vagyok, ha elárul. Kerestük Grossmann-t, de nem találtuk sehol. Másnap reggel miután láttam, hogy minden veszve van elkövettem az öngyilkosságot.

Richliczky elmondta ezután még a kihallgatást foganatosító Sándor kapitánynak, hogy Bauer küldte a pécsi anonim levelet a banknak, midőn Siklóra utazott. Hogy Bauer jelenleg hol tartózkodik azt nem tudja.

Nagyszalontáról jelentik: Richliczky itteni élő fivére, Richliczky Jeromos, aki egy itteni takarékpénztárnak titkára, amidőn ma értesült fivérének vallomásáról öngyilkossági kísérletet követett el, mérget ivott, azonban az orvosoknak sikerült őt megmenteni.

Richliczky a szimpatikus.

Amint frappáns meglepetésszerű elfuvódott a nagystitű váltócsalást leplező borongás, egy újságíró megkérdezte Sterk Emilt, a Kereskedelmi Bank váltóbíráját, hogyan kerekedett gyanuja a szerencsétlen Richliczky bűnösségére Sterk Emil így nyilatkozott:

— Amint a bank több derék és kifogástalan tisztviselőjét gyanuba vették, nagyon komolyan láttam hozzá a hamis váltók megvizsgálásához. Megfeszítet figyellemmel, pontosan nézegettem a váltókat és szinte határozott bizossággal megállapítottam, hogy az aláírás Richliczky kezeírása. Richliczkyt régan ismerem: a legeszesebb tisztviselőink egyike volt, nagyon szimpatikus megjelenésű, jómodoru fiatalember. Magatartásában mégis volt valami különös megmagyarázhatatlanul gyanút keltő. Bizonytalan, furcsa ellenérzésnek tartottam fezt és csak most, amikor sok derék tisztviselőt meggyanusítottak — roha a szerencsések közé tartoztam, akikhez pillanatra se ért a gyanu árnyéka se — közöttem észrevételemet Erdei főfelügyelő urral, aki valószínűleg a rendőrség tudomására juttatta a dolgot. Örülök, hogy a tettest megtalálta a rendőrség és engem egyedül a tettes kipuhatólása, a mások megkímélése, ártatlan tisztviselő-társaimnak a gyanútól való megmentése vezetett eljárásomban annyira, hogy az elég tekintélyes tiszteletdíjra — mely körülbelül tizenkilencezer korona — számot sem tartok.

Richliczky Zoltán 1884-ben Nagyszalontán született, atyja Titusz városi adóellenőr volt. Négy gimnáziumot Szalontán végzett, majd a budapesti Róser féle kereskedelmi in'ezett tanfolyamát látogatta, ahol érettségét szerzett. — Iskolái elvégzése után először a Kispesti Takarékpénztárnál majd a Margittai Takarékpénztárnál volt alkalmazva. 1906-ban a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kötelékébe lépett, ahol eleinte a váltó-osztályban dolgozott majd ez év február havától kezdve az ellenőrzési osztályba volt beosztva. Pontos, szorgalmas embernek ismerték, főnökei mindenütt szerették s nem hitték volna, hogy vissza fog élni bizalmukkal.

Eltűnt a tettestárs!

A Richliczky Zoltán által megnevezett cinikus, Bauer-Bajor Lajos ma reggel eltűnt Erzsébet-körúti lakásáról. Ma reggel azt mondta lakásadónőjének, Grünstein Anna varrónőnek, hogy a Hungária-fürdőbe megy. Sem ott, sem más fürdőben nem akadtak rá Bauerra a detektivek. Bizonyos tehát, hogy a jeles férfi megugrott. Szökése azonban aligra sikerül, mert a rendőrség értesítette az összes vasúti állomásokat és a kikötőket.

Richliczky tetteitársaság pénzügyi és sorjegyárú volt, lopásért és csalásért már többször büntették. 1874-ben született Kiskunfélegyházán, százhetvenkilenc centiméter magas, barna, angolbajuszos, Steiner Vilmos Klauzál-terei nyomdásznak megmutatták Bauer-Bajor fényképét. Azonnal ráismert arra a férfira, aki szeptember végén az Orenstein és Koppel féle levélpapírt nyomatta nála.

Kreccsányi detektívönök, Sándor László kapitány és Püspöky Sándor detektív házkutatást tartottak Bauer-Bajor lakásán és egész sereg levelet, prospektust, üzleti írást foglaltak le.

A rendőrség délre megszerelte a szökésben levő Bauer-Bajor Lajos személyleírását. Bauer erős vállas természetű 170 cm. magas hosszukás barna arcú, fekete szemű, tömött fekete angol bajuszt visel, magyarul és németül beszél s a tett elkövetése alkalmával szürke átmeneti kabát és puha kalap volt rajta.

Budapestről jelentik: A rendőrségnek a késő éjjeli órákig nem sikerült Bauer-Bajor Lajos hollétét kiderítenie. Az ország minden részébe táviratot küldöttek és több detektív is utazott vidékre, eredményt azonban egyelőre még nem sikerült elérni. A délután folyamán jelentkezett a rendőrségen egy ember, aki azt vallotta, hogy látta Bauert a Teréz-köruton. Az éjjeli órákban pedig egy cigányprímás azt vallotta, hogy a Vác-Budapesti vasútvonalon látta Bauer-Bajor Lajost.

Ki az ötezer korona?

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója, Fehér Miksa a következőket mondta egy újságíró előtt:

— Azt az összeget, amelyet a bank jutalmul kitűzött a tettes kézrekerítője számára, átadtuk a rendőrségnek. Az fogja megszabni, hogy kinek mi jár belőle.

Richliczky vallomásának híre a banknál nem volt meglepetés, mert kezdettől fogva az volt a gyanu, hogy Richliczky, aki az ellenőrzésnél dolgozott és a hamis váltókat ellenjegyezte, bűnös a csalásban.

HIREK.

— József főherceg felebbezése. Budapestről jelentik: A főváros közigazgatási bizottságának mai ülésén, a szürkeközigazgatási akták között volt egy ügy, amely különösen érdekelte a bizottsági tagokat, József főherceg egy felebbezésben igazságot kért. Adóról van szó. A főherceg Szent-György-terei palotájának egyik szárnyában Klotild főhercegnő asszony butorai vannak elhelyezve. Valahogy megtudták azt a fináncemberek, bejelentették, hogy József főherceg palotájában butoraktár van, a főváros pedig sietett kivetni a adót: évenként 6800 koronát. A főherceg sokalta a kivetett adót, apellált a közigazgatási bizottsághoz és azt igyekezett kimutatni, hogy ötezer koronával is bőségesen fizet a butoraktárért. A közigazgatási bizottság nem találta alaposnak a főherceg panaszos érveit és elutasította a felebbezést.

— Eljegyzés a királyi családban. Bécsből jelentik: Frigyes királyi herceg palotájában ma hirdették ki hivatalosan a királyi herceg leányának, Izabella királyi hercegnőnek György bajor herceggel, Luitpold herceg és Gizella hercegnő fiával történt eljegyzését. A családi ünnepségen a vőlegény szülei és testvére, Konrad bajor herceg is részt vettek.

— A miniszterelnök a királynál. Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök csütörtökön érkezett Bécsbe s valószínűleg magánkihallgatásra jelentkezik a királynál. Pénteken haza érkezik s szombaton felel Apponyi Albert gróf interpellációjára. A kormány, miután a költségvetést az ünnepig nem lehet letárgyalni, valószínűleg rövid lejáratu indemnitást ker.

— A kormány a főváros lakosságáért. A kormány, mint felelvatatos helyről értesülünk, elhatározta, hogy a vadnak és szárnyasnak Budapest város területén fennálló fogyasztási adóját, a drágaságra és hushányra való tekintettel beszünteti.

— Sztankovits Miklós ünneplése. A Vasutas Szövetség aradi kerülete illusztris tagjának, Sztankovits Miklós üzletvezetőnek tiszteletére folyó hó 16-án este nevenapja alkalmából a Központi Szálló nagytermében családias jellegű műsoros estélyt rendez. A szövetség központi vezetősége, mely a kerület e hó 17-iki karácsonyfa ünnepélyére már 16-án este Aradra érkezik, az üzletvezető tiszteletére rendezendő estélyen testületileg részt fog venni.

— A XXIII. zsidó községkerület közgyűlése. Az aradi zsidó hitközség közéletében jelentős mozzanat az az esemény, amelyre Arad-Temes-Krassószörény vármegye hatvan zsidó hitközségének delegátusai ma Aradra összegyűltek. A XXIII. zsidó község-kerület tartja közgyűlést, még pedig Aradon ez alkalommal először. A község-kerület, amelyek az országos izraelita iroda mellett a magyarországi zsidók egyedüli hivatalos szervei 1870-ben, Eötvös József báró kultuszminiszter intézkedése révén alakultak. Hivatásuk, hogy a kerületeikben levő zsidó községek közös ügyeiben határozatokat hozzanak, vitás ügyekben pedig bírói tisztelet végezzenek. Az aradi gyűlést annak rendes tárgyai mellett érdekessé teszi Drechsler Miksa dr. temesvári főrabbi indítványa a zsidók autonómiája ügyében. A zsidóknak ez a régóta függő ügye azért nem valósítható meg, mert a magyar zsidóság két árnnyalata, a neologok és orthodoxok nem tudtak egyesülni Drechsler dr. azt indítványozza, hogy a neolog, a haladó zsidóság számára külön autonómia szerveztessék, amelynek keretében a függő célok rendezteszenek. A gyűlést az aradi izraelita iskola dísztermében tartják és azt a községkerület elnöke, nagypéli Sternthal Salamon nyitja meg. Az aradi zsidók rokonérzettel, vendégszeretettel fogadták a Délvidék községeiből érkezett kiküldötteket. Ma este a Fehér Keresztben a vendégek tiszteletére közel 200 terítékes bankett volt. A derekfogásnál nagypéli Sternthal Salamon községkerületi elnök a királyra, majd Nemess Zsigmond dr. országgyűlési képviselőre a vendégekre firtette poharát. Steinhardt Mór dr. a vendégeket, Vértés Adolf dr. (Temesvár) az aradi hitközség tagjait köszöntötte fel, végül Vágvölgyi Lajos dr. mondott pohárköszöntőt. A banketten az aradi zsidó hitközség színe-java jelen volt.

— A Nobel díjak kiosztása. Stokholmból jelentik: Tegnap délután a király és családjának jelenlétében a szokásos ünnepiességgel osztották ki a Nobel díjakat. A fizikai díjat Wien Vilmos wüzburgi tanár, a kémiai díjat Curiené asszony, az orvosi díjat Gullstrand tanár (Upszala), az irodalmi díjat Maeterlinck kapta. A díjakat a király személyesen nyújtotta át. A betegsége miatt akadályozott Maeterlinck helyett a belga követ vette át a díjat. A Nobel-békedíjat szintén tegnap osztották ki. A díjat Friedl Alfréd író (Bécs) és Asser államtanácsos (Hága) között osztották meg.

— Az arad-békési egyházmegyei felügyelői állása. Az arad-megyei ág. h. ev. egyházmegye öszi közgyűlésén Zsilinszky Endre dr. felügyelő állásáról lemondott, kérvén az egyházmegyét arra, hogy azzal a bizalommal, amelylyel őt megválasztották, más tiszteletjenek meg. Az egyházmegyei közgyűlés bar kérte dr. Zsilinszky Endrét, hogy állását tartsa meg, de Zsilinszky elhatározását továbbra is fenntartotta, úgy hogy az egyházmegyei gyűlés kénytelen volt a választást elrendelni. — Az egyházmegyébe tartozó egyházak a felettes egyházi hatóság kivánalmainak eleget téve, egyházként a szavazást megejtették s a szavazás eredménye lett, hogy az egyházmegyei felügyelői állásra ma, ismét a lemondott Zsilinszky Endre dr.-t választották meg Solymossy Lajos báróval szemben.

— Házasság. Nyisztor Sándor, kir. járásbíró tegnap kötött házasságot Anyos Mártával.

— Karácsonyfa ünnepély. A vasutas árva és szegényorsu gyermekek felruházásával kapcsolatos karácsonyfa ünnepélyt folyó hó 17-én délelőtti 11 órakor tartja az aradi kerület a Központi Szálló nagytermében.

— Szendrey Mihály ünneplése. Szendrey Mihályt 25 éves jubileuma alkalmából a Kossuth Lajos asztaltársaság disztagjának választotta. Az erről szóló oklevelet ma nyújtotta át az asztaltársaság Szendreynek nagyszabású bankett keretében. A Magyar Király-vendéglőben megtartott társasvacsorán az asztaltársaság tagjai ugyszólván kivétel nélkül megjelentek s részt vett az ünneplésben Barabás Béla országgyűlési képviselő is. Nagy Kálmán, az egyesület elnöke pohárköszöntőjében Szendreyt üdvözölte, majd Keppich Jakab dr. szép beszéd kíséretében átnyújtotta a jubileumnak a disztagságról szóló oklevelet. Schwarcz Zsigmond az egybegyűlteket üdvözölte, Soffer László szerkesztő pedig az asztaltársaságra üritette a poharát. — Szendrey meghatva mondott az ünnepletésért köszönetet s szintén az asztaltársaságot köszöntötte fel. Végül Barabás Béla mondott beszédet és a társaság tagjai között élő egészséges szellemet dícsérte.

— Meggyilkolt plébános. Rimaszombatról jelentik: A rimaszombati járás székhelyén, Rimaszombat városától mintegy másfél órányira fekvő Nyustya községben a vasárnapról hétfőre virradó éjjel a lelkeszi lakban ismeretlen tettesek megölték Komora János szentzéki úrnököt és kirabolták. A plébános valószínűleg jótevője volt a szegényeknek. Lakása szemben van a csendőrséggel, ahol azonban az éjszaka folyamán semmiféle zajt nem hallottak. A rimaszombati ügyészséghez ma reggel érkezett jelentés a gyilkosságról. Múttér Miklós dr. vizsgálóbíró, Mészáros István dr. és Penyigey Lajos dr. kir. ügyészek, valamint Kármán Aladár dr. és Vaheri István törvényszéki bírák kiutaztak a gyilkosság helyére.

— Becsapott írók. Szabadkáról jelentik: Szebányei József volt hírlapíró, jelenleg könyvügynök Ernő nevű öccsével együtt egy hét előtt Szabadkára érkezett s itt a Nyugat irodalmi társaság megbízottainak adva ki magát, érintkezésbe lépett a Kereskedelmi Egyesülettel. Meggyeztek az egyesülettel, hogy annak helyiségében a Nyugat néhány munkatársának közreműködésével felolvasó estélyt fognak tartani. Ezután a két Szebányei Budapestre utazott s a szabadkai Kereskedelmi Egyesület nevében Babits Mihályt, Kosztolányi Dzsót és Karinthy Frigyeset meghívták a felolvasó estélyre. A három író közül Babitsnak 200, Kosztolányinak és Karinthynek pedig 120—120 korona honoráriumot ígérték a Szebányiek a egyúttal 40—40 korona előleget is adtak nekik. A felolvasás anyagi tekintetben meglehetősen jól sikerült, mire azonban vége lett, a testvérpár is eltánt a 440 korona bevétellel.

— Szerencsétlenül járt asszony. Tegnap kocsin a vasúthoz igyekezett Krausz Ede borosjenői pékmester felesége; a lovak megbokrosodtak és ettől a kővér, idős nő úgy megijedt, hogy a robogó kocsiból kiugrott. Az esés következtében koponya alapi repedést és agyrázkódást szenvedett. A borosjenői kórházban ápolják. Állapota aggasztó.

— A vízhasználat korlátozása. E hó 12-én éjjel 1/10-től reggel 5 óráig Deák Ezer-utca, Weitzer János-utca, Batthyány, Kazinczy, Fábrián, Kölcsey, Salac, Széchenyi, Perényi- és Sirogy utcákban; e hó 15-én éjjel fél 10-től reggel 5 óráig Kossuth-, Kiss Ernő-, Wesselényi, Desseswify, Perényi-, Széchenyi- és Varsány-utcákban a vízszolgáltatás szünetelni fog.

— Talált hulla. Tegnap az Erzsébet hid közelében egy ismeretlen férfi hulláját vetette parira a Maros. Minthogy a személyazonosságát nem tudták megállapítani, a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

— Mult heti eredmény. Egy hét zajlott le immár a Fischer féle Karácsonyi tárlat megnyitása óta s ez a hét fényesen igazolta a cég törekvéseit és jogos várakozását. Halás tud lenni az aradi közönség, melynek bizalma ösztönöztenen azon vállalat felé fordul, mely évek hosszú sora óta őt kielégíteni igyekszik. A Fischer Simon-éeg Karácsonyi tárlataival, nagystílusú vállalkozási szellemével erős oszlopa városunk modern irányba fejlődő kereskedelmének. Kicsiny kezdetből izmos vállalatá fejlődött Fischer Simon áruháza, mely Arad határain túl jól csengő nevet tudott kivívni magának. Az idei Karácsonyi tárlat gyönyörűen illeszkedik be a cég eddigi sikerének láncolatába. 5991

Legcélszerűbb karácsonyi és ujévi ajándékok

Bársony Andor

harlanya-, kötött és
szövött-áru üzleté-
ben kaphatók

5961

Arad, Szabadság-tér 17. szám.

Telefon 642. szám.

— **Uzletnyitás** — ákulcsokkal. A Dobó-ut-
cában lévő Minerva könyvkereskedés ajtaját
mult éjjel ismeretlen betörők átkulcsosál kinyi-
tották s onnan képeslevelezőlapokat és egyéb
kicsértékű cikkeket elvittek. A rendőrség meg-
indította a nyomozást.

— Szolid árak vannak Igaz Sándor ékszer-
üzletében Arad, Andrassy-tér, Minorita-palota.
Telefon 321.

— **Születések, halálozások és házasságok.** A
aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 11-én s
következő születéseket, halálozásokat és házassá-
gokat jelentettek be: **Született:** Berecz Károly
polgáriskolai tanárnak Lajos nevű fia. Balla Pál
könyvesnek József nevű fia. Sepity Milán fuva-
rosnak Danter nevű fia. Petrisor Domotör gulyás-
nak Anrélia nevű leánya. Bágya Ödön főszolgabi-
rónak András nevű fia. **Meghalt:** Bilkei Anna 7
hónapos leány. Fontinár Ilésné 80 éves, utkaparó
neje. Lapedós Katalin 14 éves leány. Batori
Mária 38 éves napszámosnő. Faragó Kálmán 37
éves, irnok neje. **Házasságot kötött:** Losonczy
Lajos ékszerész Rotter Margittal. Pető Sándor ör-
mester Hammer Saroltával. Nagy Lajos fékező
Melicher Juhannával. Totok István napszámos Hor-
váth Juliannával. Nyisztor Sándor kir. jbiró Anyos
Mártával.

— Kun József elsőrangú ékszerész, a m. kir.
államvasutak órása. Előzékeny, figyelmes és
szolid kiszolgálása miatt bizalommal keressék fel
az aradi és vidéke karácsonyi ajándékot vásárló
közönség. Igen ajánljuk t. olvasóink szives fig-
yelmébe.

— Saját érdekében ajánlom a t. vevőközön-
ségnek, hogy tekintse meg a szépen szortiro-
zott és a legkényesebb izlésnek megfelelő ka-
rácsonyi kiállítás, hol óriási választék van a
legizlésebb dísz tárgyak és használati cikkek-
ben legolcsóbban beszerezhetők. Képekterekben
legnagyobb választék, melyek legolcsóbban lesz-
nek elkészítve. Fischer Mór üveg, porcellán,
lámpa és díszműűru kereskedés, Andrassy-tér
20. Városi és megyei telefon 568. 5923

— Karácsonyi és ujévi ünnepek közeledtével
ajánljuk a fényképkedvelők szives figyelmébe
modernül berendezett fényirdánkat, ahol min-
den kivitelű egyes és családi képeket a legiz-
lésebb és leggyorsabban elkészítünk. Meg-
rendelőink emlékül egy saját fényképükkel el-
látott izléses fényképtartó naptárt kapnak
ajándékul. Stojkovits és Békés Szabadság-tér
16. sz.

— Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk No-
vák Rudolf fogműtermét Arad Szabadság-
tér 5-6 szám alatt, dr. Kronstein-ház.

— Nagy háboru-ságot okozva a családban
az, ha szereteteinknek venni szándékolt ka-
rácsonyi és ujévi ajándékot nem Hirsch Jenő
órása és ékszerésznél (Forrai- és Rakóczi-utca
sarkán) szereznék be, mert csakis ott kaphatók
a legizlésebb arany és ékszertárgyak legol-
csóbban! *Próbálja meg — nem bánja meg.*

— Bál, estélyi cipők, minden formában és
minőségben, igen olcsón beszerezhetők a Mos-
kovits cipőgyár raktárban. Ugyanott valódi
sárcipők és hócipők óriási választékban.

— 60 kötet könyvet havi 1 K. 40 f.-ért
Vidékre 2 korona 40 f.-ért) és 180 hang-
pdyet havi 2 K. 40 f.-ért ad kölcsönbe Ker-
pel Izsó kölcsönző-intézete helyben és vi-
dékre is. E cég vásárol egész könyvtárakat. 4871

— Mindennemű husfűstölést elvállal Szarvasi
házi kenyérsütőde Deák Ferenc-utca 18., hol
állandóan friss (nem krumpolis) kenyér haza-
szállítva is kapható. 5854

— Karácsonyra képekönyvek és ifjúsági
iratok a legelőnyösebben Kerpel Izsónál sze-
rezhetők be. 4871

— Levélpapír-ujdonságok karácsonyra Ker-
pelnél. 4871

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	181
Kiadóhivatal és hírdetési osztály	—	151
nyomda	—	151

VÁROS ÉS MEGYE

Kedvezmény az Erzsébetvárosiaknak. Megir-
tuk, hogy az Erzsébetváros háztulajdonosai az
új csatornázási hozzájárulási díjat nem tud-
ják fizetni és tekintettel anyagi helyzetükre
harmínchat havi részletfizetést ajánlottak fel a
városnak, azt kérve, hogy a törvényhatóság ka-
matot ne számítson. A közlekedési bizottság
ma tartott ülésén tárgyalta a kérvényt és javo-
solja is a közgyűlésnek, hogy a törlesztésre
adjon engedélyt. Minthogy azonban a város a
jövő év végéig a csatornaépítő vállalkozónak
teljes összegében kifizeti az építési költségeket
és így maga is már az egész 540.000 korona
építési költsön után kamatot fizet, ezt javasolja
a bizottság, hogy az 1912. évre eső 3357 ko-
rona interkaláris kamat erejéig hozzon áldoza-
tot és engedje azt el, de 1913. és 1914. évekre
a kamatot számítsa fel. Végül mondja ki, hogy
ezzel a kedvezménnyel csak az élhet, aki türi,
hogy a város az ingatlanára a maga követele-
sét betáblázhassa. Ez, továbbá a kitáblázás az
adósnak költségeket nem okoz.

Gyáralapító tervek című, vasárnap megjelent
cikkünkre vonatkozólag a következő levelet kaptuk:
Igen tisztelt Szerkesztő Ur! Becsös lapja de-
cember 10-i számában, valamint az Arad és Vi-
déke ugyanezen számában a „Gyáralapító bizott-
ság ülése” című közlemény szerint Reisinger Sán-
dor építész ur a következő kifejezéseket használta:
„szerénytelonnek tartom, hogy ily kérelemmel egy-
általán valaki ide mer jönni telekspekulációnak
látszó tervekkel stb.” — Reisinger építész ur akit
megbízottaimmal megkérdeztem, használta-e ezen
kifejezéseket vagy sem, azt a választ adta, hogy
ilyen kifejezéseket egyáltalán nem használt. Mivel
a későbbes közleményből mégis azt látom, hogy a
gyáralapító bizottság soknak találta az általam kér-
tetek, legyen szives megengedni, hogy a követke-
zőket jegyezzen meg: Hónapok óta hever elinté-
zetlenül egy kérvényem a városnál, amelyben egy
100.000 korona előzetes költséggel és nem mint a
fenti közlemény, tévesen jegyezte meg 50.000 ko-
rona költséggel szappan gyarat ohajtok létesíteni,
aki tudja, hogy egy gyárnál nem elég az, hogy
azt felépíti és gépekkel ellátja az ember, hanem
oda még egy tekintélyes forgó tőke még nagyobb
csomó szorgalom és türelem szükséges, az tudni
fogja, hogy egy ilyen vállalat akadálytalan veze-
téséhez minimo calculo még 100.000 korona forgó

tőke szükséges. Mert hisz aki kereskedelmi viszo-
nyainkat ismeri, az tudja, hogy a legjobb vásárló
is 5-6 havi hitelt vesz igénybe és akkor nem
fizet, hanem ígér. Már most tekintettel arra, hogy én
circa 200.000 koronát fektetek be egy oly cikknek
a gyártásába, amelyet óriási tőkékkel rendelkező
külföldi gyárak és kitűnően bevezetett cégek hoz-
nak forgalomba s amikor én a prosperitás igen
kicsi reményével megyek bele egy ilyen vállalatba,
akkor valóban elszomorító dolog, amikor erre azt
mondják, hogy én tulkövetelő vagyok.

Lássuk csak, mit kértem én a várostól: 2 hold
ingyen telket, ezt kijelölték számomra a Libás dű-
lőben és 15 évi adómentességet. Amennyiben ezen
kedvezményeket nekem a város meg nem adja és
csak egy méterrel is kevesebb területet ad, ugy-
nem fogadom el s megépítem a gyáramat a hegy-
aljai motoros mentén bárhol is, ahol egy a ked-
vező vasúti összeköttetés, valamint olcsó munka-
erő áll rendelkezésemre. Az a hely, amelyet ne-
kem a város kijelölt, minden közlekedési eszköz-
től távol esik s így hogy oda kijárni lehessen, ko-
csit kell használni s távol van a munkáslakta
városrésztől is, míg például Mikelaka és Ujmikelaka
predestinálják ilyen gyár céljaira, mert kitűnő köz-
lekedési utjai vannak közel a Máv. vonalához s a
villamossá alakítandó motoros megállóhely mentén,
körülvéve olyan munkásokkal, amiket én vállala-
tomban legjobban értékesíthetek. Mivel a bemuta-
tott tervek szerint beépítendő terület a szükséges
udvarral együtt 1800 négyzet méter, gondoskod-
nom kellett arról is, hogyha idők folyamán gyára-
mat kibővíteni ohajtom, kellő terület álljon rendel-
kezésemre, hogy ezt megtehessem.

Tekintettel arra, hogy ily fajta gyár könnyen
gyuló, tűzveszélyes anyagokkal dolgozik, arról is
gondoskodnom kellett, hogy ezen anyagokat a gyár-
tól elegendő távolságban helyezzem el. Megkö-
szönve igen tisztelt szerkesztő urnak szives jóaka-
rátát, vagyok tisztelettel Földes Béla dr.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Szegény gyermekek felruházása. Megható
ünnepek keretében osztott ki az Aradi Gyer-
mekvédő Egyesület a Csutora-utcai állami is-
kolában 35 nagyon szegény sorsu gyermek ré-
szére téli meleg ruházatot. Az ünnepély fenyőt
emelték az ott megjelent urhölgyek, kiket Bo-
ros Kálmán az intézet igazgatója meleg
szavakban üdvözölt, kérve őket, hogy jo-
vóban hasonló jótéteményben részesítsék az
intézet szegény tanulóit. — A gyerme-
kek énekekkel és szavalkókkal fejezték
ki köszönetüket a jószívű egyesületnek. Végül
pedig Bánhidya Stefánia bárónő fejezte ki örö-
mét a jótékony munka sikeréért. Az ünnepé-
lyen jelen voltak: Fábri Nóra, Bánhidya Ste-
fánia, Priegl Irén, Priegl Paula, Freud Irma,
Glück Ilonka, Schor Gitta, Schelly Vilma, Vajda
Ilonka, Friedmann Irma, özv. Bogroghy Ká-
rolyné, Halász Lili, Oggolder Pálma, Steinitzer
Etta és Pál Olga.

(*) Zászlószentelés. A Bur-asztaltársaság
tegnap szentelte fel új zászlóját. A zászlószen-
telési ünnepély délelőtt 11-órakor vette kezdetét.
A szegbeverés délután két órakor történt meg

INGYEN
„ENYVESHÁT”

2369

Karácsonyi meglepetésül teljesen ingyen kap mindenki 12 darab
új felvételű **ENYVESHÁT fényképet** ha 4 koronáért vásárol
DÉCSI GÉZA új könyv- és papirkereskedésében
Forray-utca (Nádasdy-palota.)

Képes és meséskönyvek 20 fillértől kezdve. Karácsonyfadiszek
és karácsonyi képeslapok legolcsóbb és legszebb választékban.
ENYVESHÁT MATT LEVELEZŐLAP 20 fill. darbonként

Uj üzlet! Uj üzlet!

Uj divatüzlet varrodával

egybekötve

Arad, Deák Ferenc-utca 8. sz.

a Központi szálló külön termében, majd este kilenckor kabaré és táncmulatság fejezte be az ünnepeket.

(*) Az Aradi Önkéntes Tűzoltó-Egyesület tagjai vasárnap délelőtt tartották meg az Attila téri tűzoltó laktanyában évről gyűlésüket. — **Sztankovits** Milos főparancsnok előterjesztette, hogy a rondőrkapitány értesítette a parancsnokságot az utcai forgalom szabályozásáról. Ezt az intézkedést a parancsnokság megfélebbzi, mert a rendszabály alól a tűzoltóságot mentesíteni kell, mert vész esetén nem lehet előírni a menetirányt. A város tanácsát értesítették arról, hogy a Gutzjahr féle tanács bejelentés nélkül része azonót gyűjtötték meg s emiatt az egész készültséget alarmozták. A felmerült 46 korona kiadást így Gutzjahr Mihálynak meg kell térítenie. Román Vilmos szerparancsnok indítványozta, hogy a 25 éves jubileumi érem tárgyában írjon át a parancsnokság az országos szövetséghez. Műlek Lajos dr., Pancker Viktor, Sztankovits Milos, Román Vilmos, Müllig Mátyás és id. Buzáky Gyula parancsnoksági tagoknak jár ki a jubileumi érem.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Az Aradi Kereskedők Takarékos és Hitel-
szövetkezete kéri azokat, akiknél az 1912. ja-
nuár 1-ével kezdődő IX. évtársulatra szóló
gyűjtő-ívek vannak, azokat mielőbb a szövet-
kezet irodájába juttassák. Az igazgatóság.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Árú- és értéktőzsde.

Budapest, december 11

Készaru.

Kínálat kielégítő, vételkés gyenge, 10 ezer mm.
5 fillérrel olcsóbb.

Arak 80 kilónként számítva:

Határidő.

Dél 2 órai
szület

Búza 1912. áprilist	11.85	11.86	11.84	11.85
Rozs 1912. áprilist	10.33	10.33	10.3	10.38
Tengeri 1912. májusi	8.43	8.44	8.48	8.44
Zab 1912. áprilist	9.76	9.77	9.74	9.75

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés)

— December 11. —

Magyar aranyjárdék 4 ³ / ₈	1060.
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₈	90.45
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₈	78.75
Magy. földt. herm. kötvény 4 ⁰ / ₈	91.—
Horvát-szlavon földt. herm. kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	153.—
Osztrák járadék papírban	91.75
Osztrák járadék esüstbe	94.75
Osztrák járadék aranyban	116.75
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₈	91.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	160.—

Van szerencsénk a n. 6. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a helybeli piacon szerzett bő ismeretségünk folytán egy divatárú üzletet női kosztüm és fehérnemű varrodával egybekötve nyitottunk. — Elvállalunk női kosztümök, pongyolák, bluzok, női fehérneműk, gyermekruhák gyors és pontos elkészítését. Nagy választék női angol kosztüm szövetekben. 5729

Maradék szövetek felárban.

Osztrák-magyar bankrészvény	19.75
Magyar hitelbank-részvény	849.50
Osztrák hitelintézet részvény	674.50
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	730.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.09
Német birodalmi márká	117.67 ¹ / ₂
London vista	240.65
Páris vista	95.37 ¹ / ₂
20 márkás arany	23.52

A Temesvári Lloyd-Társulat

terményosarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. december 11.

Búza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.80	10.90
77	10.90	11.—
78	11.00	11.10
79	11.10	11.20

Búza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10.70	10.80
Rozs	9.20	9.30
Arpa	8.60	8.70
Zab	8.80	8.85
Tengeri	7.55	7.60

Kőbányai sertésplac.

Dec. 11. —

December 9. Magyar elsőrendű: Fialat nehez (páronként 820 kilogrammon felüli súlyban) 146—148 fillér. Fialat közép (páronként 251—820 kilogrammig terjedő súlyban) 154—156 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 156—160 fillérig.

Sertéslétszám: 1911. évi december hó 6. napján volt készlet 21375 drb. — 1911. december hó 7-én felhajtott — drb., — 1911. december 7-én elszállított 362 drb., — 1911. dec. 9. napjára maradt készletben 21013 drb.

A hízott sertésüzlet irányzata: lanyha.

Feloldó szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1911. december hó 12-én

A) bérlet.

A) bérlet.

A p a p a.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Róbert de Fiers és Gaston Armand Caillaud. Fordította: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

De Larzac	Szendrei M.	Georgina	Harmath J.
Jean Bernard	Dr. Beregi S.	Celette	Novák Irén.
Jocasse abbé	Várnai Jenő.	Jeanne	Vendrey V.
Charmeuil	Gyöző A.	Lucy	Neogrady D.
Aubriu	Herold Ede.	Jeannine	Nógrádi M.
Bigorre	Szabó Lajos.	Werviers	Vas Jenő.

Kezdete este 7/8 órakor.

Kiváló tisztelettel

Mészárik Testvérek.

URANIA

megnyitása alkalmán

(Máró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)
Ma kedden, 1911 december 12,

1. Csillagsugár szerelme Dráma. — 2. Urhatnám szolgál. Humoros. — 3. Ügyetlen katona. Kacagtató. — A feltaláló. Dráma. — 5. Pali ujoipője. Nevettető.

6. A nagyherceg szeretője.

Intimitások egy német hercegi udvarról. 2 felvonásban. Sláger kép. 1200 méter.

Kezdetek 9. óra 1/8 órától kezdve este 11 óráig

Helyek: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uj divat magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma kedden, 1911. december 12-én:

1. tengerfenék titkai. Látványosság. — 2. Egy eredeti burvóhely Kacagtató.

3. Nordisk sorozat folytatása. A szerelem hatalma. Szenzációs dráma 3 felvonásban. Sláger kép.

4. Az olasz hadiflotta. Látványosság.

Az előadások kezdete délután 4/8 órától folytatásigosem 11-ig tartatnak.

Helyek: Pályozásúként 1 kor. Zártkörű 1 kor 1-6 hely 20 fillér, 2 kor hely 60 fillér, III-ik hely 60 fillér, IV-ik hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

finom	TEA	olcsó
olcsó		finom
finom		olcsó
olcsó	és	finom
finom	RUM	olcsó
olcsó		finom

kapható az

5804

ATLANTIKA

KÁVÉ és TEA

BEHOZATALNÁL

ARAD, Andrássy-tér 20. sz. a.

Telefon 609. szám.

SALAMANDER cipők elárúsítása.

Oriási választék
valódi amerikai
VADASZ-CZIPÓKBAN.

A n. 6. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárusítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet. **Egységárak:** Hölgyek és urak részére 18 K. 50 F. luxus kivitel 20 „ 50 „

WEINBERGER JANOS, ARAD

elsőrendű cipőárúháza.

1216

Tessék-a kirakatot meglátogatni.

Telefon 32. szám.

Alkalmi vételek!!
Igen olcsó árak!!

Legszebb karácsonyi

ajándék a

KÖNYV!

Ifjúsági iratok,
Képeskönyvek

Diszművek,

Karácsonyfa-diszek,

Diszlevélpapírok,

Imakönyvek,

Emlékkönyvek

Divatos névjegyek

stb legnagyobb választékban és legelőnyösebben

Kerpel

IZSÓ

könyvkereskedésében,

Aradon,

Andrássy-tér 20.

szerezhetők be.

TELEFON 385. SZÁM.

Kávé és tea

Kivonat KOTÁNYI JÁNOS árjegyzékéből:

Nyers kávé:

Jamaika 1/2 kg.	K 1.60
Portorico 1/2 kg.	K 1.90
Cuba 1/2 kg.	K 2.—
Arany java 1/2 kg.	K 1.70

Pörkölt kávé:

Saját villanyerőre berendezett gőzkávépörköldémből

Jó minőségű 1/2 kg.	K 1.90
Finom minőségű 1/2 kg.	K 2.20
Legfinomabb keverék (Cuba, Arany, Menádó, Mokka) 1/2 kg.	K 2.60

Tea:

Törmelék-tea 1/2 kg.	K 2.50
Congó-tea 1/2 kg.	K 3.—
Családi keverék 1/2 kg.	K 5.—
Legfinomabb Király-tea 1/2 kg.	K 6.—
Ceylon-tea a legerősebb zamatu 1/2 kg.	K 6.—
Kitűnő teasütemény-keverék 1/2 kg.	K 0.80

Rum:

1 liter családi tearum	K 1.90
1 liter finom brazíliai rum	K 2.40
1 liter 1/10 liter finom jamaicai rum	K 8.50

Kotányi János

kávé- és tea-nagykereskedő

Budapest, Bécs, Berlin, Abbázia

Arad, Lózsset főherceg-ut 3. 5349

Telefon 809.

Telefon 809.

Ügyvéd kerestetik

egy 8000 lélekből álló

forgalmas helységben. Bővebb adattal „Bank-bizományi iroda” Marosháviz (Postafiók 5.) szolgál. 5990

Rendkívül olcsó árakon

Karácsonyi

és ujévi ajándékok

Brilliánt és arany-ékszererek óriási választékban.

Ezüst disztárgyak és ezüst evőeszközök nagy raktára. Szivar készletek, cigaretta tárcák, ezüstbotok. Rendkívüli nagy választékban elsőrendű órák arany, ezüst és acél tokban. Iga órák minden kivitelben. — Külön helyiségben china ezüst. 5937

GRALLERT J. és FIA

órák- és ékszerész üzlete
Arad, Andrássy-tér 22. szám.

Ölesó
karácsonyi

eladás!

INGUSZ L. és FIA

cég

a Weitzer János-utcában

egyesített

2 üzletének helyiségében

óriási mennyiségű karácsonyi ajándéktárgyak eladását

most már csak

a Weitzer-utcai

könyv- és papirkereskedésében

megkezdte.

Megnyilt az új
Angol Enyveshát-Vállalat

Andrássy-tér 8. sz. alatt

(Minortia templommal szemben)

5498

hol a legélethűbb mellképek már 2—3 órán belül elkészülnek. **12 darab 60 fillér.** Legkellemesebb ajándék hozzátartozóink részére. **Ujdonság enyveshát levelezőlapokúan.** Remek kivitelben **6 drb. 1 kor. 20 fill.** Arcképes igazolványokhoz szükséges fényképek 3 óra alatt elkészülnek. Felvételek fénykép után is eszközöltetnek.

LEGOLCSÓBB ÉKSZERES ÓRA VASAR
FARKAS-STREICHER GYEGNEI
ARAD TOKOLY TER 1

EGY DUPLAFEDELŰ
EZÜST NŐ ÓRA 10
KORONA 518 518

Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete

Fehér Kereszt szálloda épület.

Telefon szám 100.

Konverzionális jelzálog sorsjegyek.

Huzás már f. hó 27-én.

Főnyeremény: **egy millió korona.** Igérvény ára 12 kor.

Eladjuk e sorsjegyeket szorosán a napi árfolyamon 175 koronáért, készpénzfizetés vagy letétiv ellenében, mely utóbbi esetben 35 korona lefizetendő a hátralékos vételár mérsékelt kamat megtérítése ellenében, tetszés szerinti részletekben törleszthető.

Elfogad betéteket takarékpénztári könyvecskékre és folyószámlára. A legnagyobb kényelmet nyújtja a közönségnek, amennyiben a hivatalos órák alatt d. e. 9—12, d. u. $\frac{1}{2}$ 3— $\frac{1}{2}$ 7-ig áll rendelkezésére.

Vesz és elad értékpapírokat, sorsjegyeket, érc- és idegen pénzeket. Elfogad tőzsdei megbízásokat.

Előlegeket nyújt értékpapírokra.

A magy. kir. szab. Osztálysorsjáték főelárusító helye. — Az általunk eladott 12698. sz. osztálysorsjegy 600,000 koronát nyert.

Aradi Ipar- és Népbank pénzváltó üzlete.

 Alaptőke és tartalékalapok 7.000.000 koronán felül.

A legelegánsabb női felöltők csak

GYÖRGY
MENYHÉRT

ÉS TÁRSA
Női felöltők
Áruházában

TELEFON:
855.

ARAD

ANDRÁSSY-TÉR 8

a Minorita-templom bejáratával szemben kaphatók!

OCASSIO ELADÁS

A közelgő karácsonyra való tekintettel, az összes raktáron levő áruk a mai naptól mérsékelt árakon lesznek eladva.

OLCSÓ ÁRAK.

Karácsonykor
az Aradi Közlöny
Nagy Képes Naptárát

az Aradi Közlöny minden

negyedéves

előfizetője

— amennyiben előfizetési hátralékban nincs — az esetben is, ha havonként fizet elő

ajándékuul kapja.

Átalakítási munka miatt

JUHÁSZ ÉS TÁRSA

KÖNYVESHÁZA

5797

csak most **15-én** nyílik meg.

Csak a
minőség

révén lett
világhírű
a valódi

6681

PALMA
kaucsuk-cipősarok

hygienikus
Palmakaucsuk
agybetét
minősége
elsőrangú

M. kir. Államvasutak.

Téli menetrend.

Érvényes 1911. október hó 1-től.

Arad-Budapest.							
Állomások	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Tvan. I. II.	Szv. I. II.
Arad	5:30	6:00	9:20	11:57	4:10	4:51	9:00
Sotronya	5:35	6:05		11:50	4:05	4:46	8:55
Kürtös	5:40	6:10		11:43	4:00	4:41	8:50
Lökőháza	5:45	6:15		11:36	3:55	4:36	8:45
Bánhidalmaj	5:50	6:20		11:29	3:50	4:31	8:40
Országút	6:00	6:30		11:20	3:40	4:21	8:30
Kétegyháza	6:10	6:40	9:00	11:10	3:30	4:11	8:20
Ujligyós	6:24	6:54	9:04	10:59	3:20	4:01	8:10
Békes-Csaba	6:35	7:05	9:23	1:11	3:10	3:51	8:00
	6:43	7:09	9:26	1:29	3:22	4:03	8:12
Békes-Földvár	6:56			1:42	3:35	4:16	8:25
	6:57			1:44	3:36	4:17	8:26
Mezőberény	7:07	7:29		1:54	3:42	4:23	8:37
Gyoma	7:31	7:49	10:06	2:18	4:02	4:43	8:61
	7:36	7:56	10:13	2:25	4:09	4:50	8:68
Mezőtar	8:02	8:18	10:39	2:53	4:37	5:18	8:96
	8:03	8:19	10:39	3:01	4:45	5:26	9:04
Pusztapó	8:27	8:34		3:23	5:09	5:50	9:28
Pusztatanyé	8:48	8:43		3:45	5:31	6:12	9:50
Szajol	9:01	8:52	11:10	3:47	5:33	6:14	9:52
	9:19	9:05	11:23	4:03	5:49	6:30	10:08
Szolnok	9:26	9:17	11:29	4:13	5:59	6:40	10:18
	9:49	9:36	11:45	4:39	6:25	7:06	10:44
Ujváras	9:54	9:38	11:47	4:43	6:29	7:10	10:48
Táplógyörgye	10:13			5:02	6:42	7:23	11:01
Táplózele	10:27			5:17	6:56	7:37	11:15
Nagykátá	10:51	10:13	12:10	5:44	7:29	8:10	11:47
Táplózece	11:00			6:00	7:45	8:26	12:03
Táplószőlő	11:22	10:35	12:30	6:18	7:57	8:38	12:25
Monda	11:37			6:30	8:10	8:51	12:48
Gyömrő	11:46			6:38	8:18	8:59	12:56
Magló	11:53		12:37	6:41	8:21	9:02	13:01
Békes	12:17			7:07	8:47	9:28	13:25
Kőbánya fel. p. n.	12:23			7:13	8:53	9:34	13:31
Budapest k. p. n.	12:30	11:25	1:25	7:18	8:58	9:39	13:36

Budapest-Arad.							
Állomások	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. II.	Gy. I. II.	Szv. I. II.
Budapest k.p.n.	11:00	7:05	8:00	9:00	12:20	5:00	9:00
Kőbánya fel. p. n.	11:05	7:10	8:05	9:05	12:25	5:05	9:05
Békes	11:10	7:15	8:10	9:10	12:30	5:10	9:10
Magló	11:15	7:20	8:15	9:15	12:35	5:15	9:15
Gyömrő	11:20	7:25	8:20	9:20	12:40	5:20	9:20
Monda	11:25	7:30	8:25	9:25	12:45	5:25	9:25
Táplószőlő-Táplózele	11:30	7:35	8:30	9:30	12:50	5:30	9:30
Táplózece	11:35	7:40	8:35	9:35	12:55	5:35	9:35
Nagykátá	11:40	7:45	8:40	9:40	13:00	5:40	9:40
Táplózele	11:45	7:50	8:45	9:45	13:05	5:45	9:45
Táplógyörgye	11:50	7:55	8:50	9:50	13:10	5:50	9:50
Ujváras	11:55	8:00	8:55	9:55	13:15	5:55	9:55
	12:00	8:05	9:00	10:00	13:20	6:00	10:00
Szolnok	12:05	8:10	9:05	10:05	13:25	6:05	10:05
Szajol	12:10	8:15	9:10	10:10	13:30	6:10	10:10
Pusztatanyé	12:15	8:20	9:15	10:15	13:35	6:15	10:15
Pusztapó	12:20	8:25	9:20	10:20	13:40	6:20	10:20
Mezőtar	12:25	8:30	9:25	10:25	13:45	6:25	10:25
	12:30	8:35	9:30	10:30	13:50	6:30	10:30
Gyoma	12:35	8:40	9:35	10:35	13:55	6:35	10:35
Mezőberény	12:40	8:45	9:40	10:40	14:00	6:40	10:40
Békes-Földvár	12:45	8:50	9:45	10:45	14:05	6:45	10:45
	12:50	8:55	9:50	10:50	14:10	6:50	10:50
Békes-Csaba	12:55	8:55	9:55	10:55	14:15	6:55	10:55
Ujligyós	13:00	9:00	10:00	11:00	14:20	7:00	11:00
Kétegyháza	13:05	9:05	10:05	11:05	14:25	7:05	11:05
Országút	13:10	9:10	10:10	11:10	14:30	7:10	11:10
Bánhidalmaj	13:15	9:15	10:15	11:15	14:35	7:15	11:15
Lökőháza	13:20	9:20	10:20	11:20	14:40	7:20	11:20
Kürtös	13:25	9:25	10:25	11:25	14:45	7:25	11:25
Sotronya	13:30	9:30	10:30	11:30	14:50	7:30	11:30
Arad	13:35	9:35	10:35	11:35	14:55	7:35	11:35

Arad-Tüske.						
Állomások	Gy.	Szv.	Szv.	Gy.	Szv.	Tvan.
Arad ... ind.	12:52	2:14	4:04	7:00	8:32	11:15
Óhalom	2:26	4:15		6:43	11:15	
Maroscsanak	2:37	4:24		6:52	11:15	
Syrek Ház	2:49	4:37		7:05	12:15	
Ópály megálló	2:55					
Ópály	3:02	4:48		7:17	12:15	
Értékesítési	3:07	4:53		7:22		
M. Radna (6)	1:06	5:15	5:01	7:44	7:29	12:15
M. Radna (1)	1:06	5:25	5:11	7:47	7:34	12:15
Milova-Odv.	3:38			7:46	12:15	
Konop	3:49	5:42		7:56	1:00	
Marosborsa	4:06	6:05	8:17	8:12	1:00	
Soborsin	2:01	4:48	7:31	8:33	8:55	2:15
Sám	2:19	7:22	9:12	9:20	3:57	
Karcsilágy	2:41	8:35	9:37	9:59	4:11	
Déva	3:07	8:45	10:17	10:39	5:08	
Fekete	3:18	9:38	10:18	10:52	5:11	
Értékesítési	3:25	9:47	10:27	11:07	6:01	
Értékesítési	3:44	9:58	10:58	11:34	6:00	
Alvina	3:15	10:15	11:15	12:20	7:00	
Alvina	3:33	10:33	11:33	12:29	7:15	
Értékesítési	3:51	10:51	11:51	12:39	7:45	
Értékesítési	4:10	11:10	12:10	13:40	7:45	
Értékesítési	4:30	11:30	12:30	1:13	8:45	

Tüske-Arad.						
Állomások	Szv.	Gy.	Szv.	Gy.	Szv.	Vv.
Tüske ... ind.	8:15	9:51	10:57	2:05	8:51	
Értékesítési (6)	8:15	11:19	2:31	9:21		
Alvina (6)	8:15	11:21	2:36	9:26		
Alvina (1)	8:15	11:32	2:50	9:40		
Székelyváros	8:15	11:42	2:54	9:44		
Fekete (6)	8:15	12:35	4:06	11:01		
Fekete (1)	8:15	12:55	4:21	11:29		
Déva	8:20	1:08	4:35	11:45		
Marsillye (1)	7:11	1:38	5:15	12:28		
Zám	7:44	2:01	5:50	1:02		
Soborsin	4:15	8:17	3:31	6:23	1:15	
Marosborsa	5:05	8:58	3:57	7:02	2:15	
Konop	5:25	9:15	4:17	7:21	2:45	
Milova-Odv.	5:35	9:25	4:27	7:31	2:55	
M. Radna (6)	5:55	9:37	4:41	7:45	3:05	
M. Radna (1)	6:05	9:44	4:48	7:52	3:15	
Értékesítési	6:14	9:52	4:56	8:00	3:25	
Ópály	6:21	10:00	5:04	8:08	3:35	
Ópály megálló	6:28				3:41	
Syrek Ház	6:38	10:14	5:14	8:18	3:51	
Maroscsanak	6:53	10:25	5:25	8:29	4:01	
Óhalom	7:08	10:33	5:33	8:38	4:11	
Arad	8:15	10:43	6:03	8:51	4:21	

Arad-Temesvár-Jézsófalva.				
Állomások	Szv.	Szv.	Vv.	Szv.
Arad ... ind.	6:15	12:37	4:33	7:15
Újarad	6:28	12:49	4:45	7:28
Németság	6:42	1:05	5:03	7:42
Vinga	6:55	1:18	5:19	7:55
Orczfalva	7:06	1:29	5:30	8:06
Merczfalva	7:16	1:40	5:40	8:16
Szentandrás	7:27	1:53	5:52	8:27
Temesvár-Jv.	7:44	2:10	6:09	8:44

Temesvár-Jézsófalva-Arad.				
Állomások	Szv.	Vv.	Szv.	Szv.
Temesvár-Jv. ... ind.	6:30	8:50	2:24	9:15
Szentandrás	6:38	9:08	2:42	9:23
Merczfalva	6:52	9:22	2:56	10:03
Orczfalva	6:54	9:32	3:08	10:15
Vinga	6:58	9:43	3:17	10:26
Németság	7:11	9:57	3:30	10:39
Újarad	7:28	10:13	3:47	10:56
Arad	7:40	11:23	3:58	11:07

(Közlekedés nem üzemel.)

Uj üzlet!

Tömeges pénztakarítást érhet el, ha Czitter Dezsőnek ujonnan megnyílt

VERSENY ÁRUHÁZÁ-BAN

Weitzer János-utca főpostával szemben szerzi be férfi és női, őszi és téli divatcikkeiket u. m. csipkeszövetek, csipkék, selymek, női kosztümkelmék, francia flanel, barchet, férfiszövetek, ugy-szintén női és férfifelöltő szövetek, melyek legjutányosabb gyári árakban vásárolhatók. **Minden-nemű maradékok feltűnő olcsó árban lesznek árusítva.**

Kérem mindezekről vételkényszer nélkül mielőbb meggyőződni!

Szíves pártfogást kér:
CZITTER DEZSŐ
verseny áruháza.

Végladásból megmaradt

Gyermekjátékok, konyha-berendezési és egyéb alkalmi ajándék-tárgyak.

Minden elfogadható árban kaphatók.

5791

KOHN

JÓZSEF

ARAD,

Batthyány-utca 32. sz.

Telefon szám 333.

Fürdőszobaberendezés, bádigos munkák és vízvezeték javítások azonnal eszközöltetnek.

Karácsonyra!

Pompás

karácsonyfa
diszek.

Gyönyörű

levélpapírok
és alkalmi tárgyak.

Remek szép

imakönyvek.

Képes

könyvek.

Mesés

könyvek.

a legújabb

Ifjúsági iratok

és karácsonyi levelező-lapok jutányosan szerezhetőek be

Pichler Sándor,

könyv- és papirkereskedésben Arad, Szabadság-t. l.

Telefon 308.

5947

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít 100 darab

névjegyet

elefántesontpapíron

= nyomva =

2 koronáért.

25655—1911. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 8382-223 1897 sz. a. alkotott és kormányhatóságilag jóváhagyott a „cselédmenedékház” létesítéséről, a nő cselédek jutalmazásáról szóló szabályrendelet 4. § a értelmében minden év, tehát a folyó 1911. év végével is cselédjutalom címén 400 koronát tevő 3 díj és pedig I. 200 korona, II. 100 korona, III. 100 korona lesz, az arra érdemes cselédek részére kiadandó.

Ezen jutalomdíjak elnyeréseiránt pályázhatnak 18 életévét betöltött jó és hűséges magaviseletű, havi vagy évi bér mellett szolgáló helybéli vagy idegen illetőségű nőcselédek, kik kizárólag vagy főleg a házban vagy a család egyes tagjainak szolgálatában Arad sz. kir. város törvényhatósági területén egyfolytában legkevesebb 3 éven át gazdájok megelégedésére szolgálnak, erkölcsileg kifogás alá nem esnek és a cseléd beiratási díjakat pontosan megfizették.

Azon cselédekre nézve, kik a beiratási díj fizetést elrendelő szabályrendelet életbe lépte előtti, vagyis 1882. év előtt léptek szolgálatba s az óta változatlanul mindig egy helyen szolgálnak, a beiratási díj feltétele alól kivételnek.

A jutalomdíjban már részesült cselédnek újabb pályázata esetén a korábbi jutalmazást megelőző szolgálati ideje be nem számítható. A szolgálati idő tartamába beszámítandó az az idő is, melyet a cseléd oly szolgálatba töltött el, amely szolgálat a cseléd tartó elhalálozása miatt szűnt meg. A díjak kiosztásának alapjául a szolgálati idő nagysága vétetik, elsőbbségben azok részesülnek tehát, kik egy helyben leghuzamosabb ideig szolgáltak. Egyenlő minőség esetén összes szolgálati idejüket véve Aradon legrégebben szolgálnak. Jutalomdíj elnyerése végett december első napjától 15 napjáig tartozik a cseléd gazdája vagy gazdasszonya által kiállított bizonyítvány, cselédkönyve és születési anyakönyvi kivonata bemutatása mellett a kapitányi hivatalban személyesen jelentkezni, ahol jelentkezése ebbeli kérelme jegyzőkönyvbe vétetni fog. A személyesen jelentkezett cseléd a kívánt okmányok mellékleteivel kérelmét írásban is benyújthatja. Később és idő előtt beérkezett kérvények visszautasíthatók. Ha valamilyen okból a jutalmak egészben vagy részben pályázat hiányában vagy egyéb okok miatt ki nem adhatók, a fennmaradt jutalomdíjak a következő évben kerülnek kiosztás alá.

Arad, 1911. évi nov. hó 20-án.

Sariot,
főkaptány.

Szenzáció

a

Forray-utcában.

Tulhalmozott áruraktár miatt újonnan megnagyobbitott helyiségünkben a

Karácsonyi vásár

megkezdődött!!

1 vég rumburgi vászon 3-75 kr.
6 női ingre —19 kr.
Szingartó zephir french mtrje —17 kr.
Szingartó csikos tennisz-flanell mtrje —37 kr.
Angol strapa kelme mtrje —97 kr.
Himzett vászon v. batist Blous —97 kr.
Egy damast abrosz 6 szalvétával —97 kr.
5 drb len törülköző —97 kr.
5 drb len pohár kendő —97 kr.
Egy tigris flanell takaró —97 kr.
Egy alsó lepedő varrás nélkül —97 kr.
Egy damast futó és közép aszurral —97 kr.
Egy Madapolan női ing himzéssel —97 kr.
Egy harasz női mellény 1-47 kr.
Egy vég 23 mtr cérna kanavász 4-97 kr.
Divat bársonyok bluz v. pongyolára —87 kr.
Patent bársony minden színben —65 kr.
Horgolt selyem sálak —87 kr.

Férfi osztály.

6 pár férfi vagy női harisnya —97 kr.
6 pár szingartó zephir menchetta —97 kr.
6 drb 5 rétü gallér —97 kr.
5 drb selyem nyakkendő válogatva —97 kr.

Szőnyegek, függönyök, divanyterítők mélyen leszállított árban! Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Meg nem felelőt becsereidnk, vagy a pénzt visszaadjuk.

Kérjük a helybeli hölgyközönséget kirakataink szives meglátogatására.

Tisztelettel:

Popper

Testvérek

divatáruháza

Arad, Forray-utca

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy **Aradon, Andrássy-tér 20. szám alatt** raktáron levő cikkeket minden elfogadható árban árusítom, csak rövid ideig; u. m. **ruhaszövetek, barchet, kreton, csipke, béles és rövidárak.**

Ez alkalmat különösen ajánlom szabók és szabónők figyelmébe!!
Vételkényszer nélkül bárki meggyőződhet!

Kiváló tisztelettel:

Kádár Gyula.

5980

Ezelőtt Bolezui Antal

CZERNÓCZKY M. I.

uri és női cipész-üzlete 3561

Salacz-utca 2. szám.

Hol mértékutáni rendelések legújabb francia vagy amerikai fazonban, legszebb kivitelben, jutányos árban készíttetnek.

**Saját készítményű
cipőraktár**

legújabb divat szerint.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri tisztelettel

Czernóczy M. I.

izletes és tápláló a

„Dózsakenyér”

Telefon szám 857.

5859

Nagy helyiség

melléképületekkel, mely bármilyen műhelynek igen alkalmas, különálló két szobás lakással, csukott folyosóval, hol már villany is be van vezetve, **azonnalra is kiadó.**

Bővebbet: Illés-utca 75. alatt, a tulajdonosnál.

5057

!! Hatóságilag engedélyezett kiárusítás !!

Hoffmann Sándor

Arad, színház-épület.

E héten igen nagy olcsósági vásár u. m.: kitünő női fekete trico keztyűk 20 krajcár, barchet és tennis blousok 150 frt, női szövet aljak, igen jó szabás 2-25 frt, szörme boák 2-25 trt.-tól kezdve gyári árban. 5033

Óriási választék mindenféle karácsonyi ajándéknak alkalmas cikkekben. Szőnyeg, függöny, ágyterítő, kőkészítés, olcsó árakban. Kitünő glace bőr keztyűk minden színben, fehér és fekete 75 krajcár.

Tiszta selymek most 85 krajcár. Gyermekek keztyűk 65 kr. Reform fűzők 9 forint helyett 7 forint. Csipke gallérok 15 krajcár.

120 cm. széles szövetek 47 kr.-tól kezdve.

Maradékok meglepő olcsó árakban.

Vászonmaradékok 28, 30, 32, 35 krajcár.

ezelőtti árak 45 és 50 krajcár.

Hogy én azt nem tudtam!!!

hogy hol kell a finom és igen olcsó

TEÁ-t és RUM-ot

vásárolni.

1/4 kiló Carton igen finom császár keverék tea	2.50 kor.
1/2 " " " " " " " "	4.75 "
1/2 literes üveg igen finom "Hungária" rum	1.10 "
1 " " " " " " " "	2.20 "
1/2 " " " " " " " "	1.80 "
1 " " " " " " " "	3.60 "

Postal megrendelések naponta pontosan elintéztetnek.

VOJTEK és WEISZ

Arad, Andrássy-tér.

Mindennemű finom francia illatszerek, hölgyporok, szappanok, kölni-vizek, szájvizek, fogkefék stb. nagyraktára.

Lányi Marczell

cipőraktára

5868

Arad, Atzél Péter-utca I. szám.

Ajánlja elegáns utcai, estélyi és vadász cipőit, valamint a hírneves

„Kobrak“-cipőket

melyek minden kivitelben állandóan nagy választékban kaphatók.

A külön olcsó áruosztályban nagy **cipő-occassio vásár.**

Telefon: 429.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

Gyors és pontos kiszolgálás!

MÜLLER J. ÉS FIA

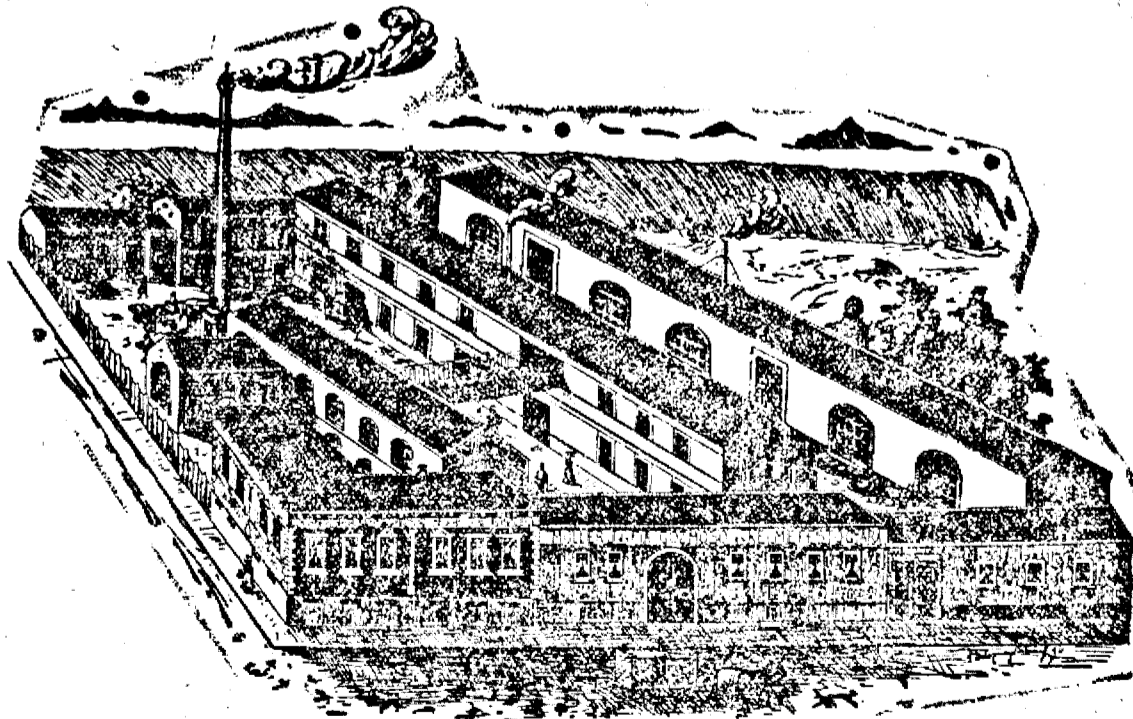
ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítatott:
1858.

Telefon szám:
459.

Mindennemű
férfi és
női fel-
öltőket
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

ingeket, gallé-
rokat, kezeli-
ket, házi ruhát,
kelengyékstb.
hófehérre
(minden maré-
szer kizárása-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybéli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FORRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2-3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Ezen rovatban minden más egy-
eszeri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József főh. ut. 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőségi : 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegét a szöveg elír — avagy levélbélyegekben. Tudakozódással a hirdetés száma mindenkor köszi. Levélbeli megkereséseknél, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetében, válaszbélyeg cantolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számították. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kiváratra díjlanul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelleg alatt kér-
denek a kiadóhivatalba, ne tessék
eredeti okiratokat mellékelni, mert
értettük semmiféle felelősséget nem
vállalunk. Azokat az ajánlatokat,
melyeket az apróhirdetés megje-
lenésétől számított 4 héten belül
szüntetjük el nem visz, a kiadóhivatal
megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Egy kísérlet

Legendó hozzá, hogy a „Mimosa”-
tej-csodás arczfinomító hatá-
sáról meggyőződjön. Egy tévely ára
1 korona. Egy drb. szappan 70
fillér. Hánzu Nestor, Vöröskereszt
Drogeria. 8621

X. J. Z.

Más az ujkaput bámulja meg, és
nem engem! Vadvirág 5348

Ha nem tud aludni
ne Bromot, de Vojtek és Weisz
hirneves rovarporát vegye. II-5251

Karácsony-

ra keresek egy kis médit, akivel
az ünnepet együtt tölteném. Jel-
igém „Mákvirág.” 5354

Valódi

francia és angol illatszerek, hölgy-
porok és más cosmetikai cikkek,
a legdivatosabb hajtűk, oldalfésűk,
hajbetétek és keféjük Hegedüs
Gyula kefe-, pipere- és illatszere-
kereskedésében. 5451

„Mieike.”

Szokott helyen levele van. 5352

Orvosi előírásnak

megfelelő kötszerek, szülészeti cik-
kek és gummiárak legjobb beszer-
zési forrása Hánzu Nestor, Vörös-
kereszt Drogeria. 8621

ALKALMAZÁST NYER.

**AKINEK alkalmazottra
van szüksége, a leggyor-
sabbán ér el eredményt,
ha az Aradi Közlöny
apró hirdetéseinak „Al-
kalmazást nyer” című
rovatában hirdet.**

Egy szerényebb

igényű nő, ki a háztartás vezetése-
ben jártas alkalmazást nyerhet.
Cím a kiadóhivatalban. 4198

Irodal teendőben jártas,
magyar-német nyelven gyors- és
gépíró kisasszony rögtön vagy
későbbi belépésre kerestetik. Szi-
ves ajánlatok az eddigi működés
megjelölésével a kiadóhivatalba
„L. L. 21” jel alatt kértik. 5989

ALKALMAZÁST KERES.

ÁLLÁST KERESŐK!
Ha állást keres, hirdes-
sen az Aradi Közlöny
„Alkalmazást keres” ci-
mű rovatában. Az ered-
mény biztos.

Ügyes leány,

ki a háztartás vezetésében telje-
sen jártas és jól főz, házvezetőnői
állást keres. Cím a kiadóhivatal-
ban. 5992

VÉTEL ÉS ELADÁS.

**HA venni, vagy eladni
akar, a legcélszerűbb, ha
az Aradi Közlöny apró-
hirdetéseinek „Vétel és
eladás” rovatát használja**

Értesítés!

Van szerencsénk a jótékonycélu
asztaltársaságok igen tisztelt veze-
tőségét értesíteni, hogy szegény
gyermeknek karácsonyi ajándé-
kul szánt cipőket a legolcsóbb ár-
ban számítjuk. Pártoljuk a helyi
ipart! Aradi Cipészek Termelő Szö-
vetkezete, mint az Országos Központi
Hitelszövetkezet tagja. 8451

A dohányzást

könnyen nélkülözhetjük, ha Ment-
holcigarettát veszünk. Egy drb. Kor.
1-20. Hánzu Nestor vöröskereszt
drogeria. 1286

Új női kalap divatterem.

Uri hölgyközönség szíves figyel-
mét felhívom Arad, Forray-utca,
gr. Hunyady-palotában megnyitott
és modernül berendezett női kalap
divattermemre, ahol legelegánsabb
őszi és téli bécsi és párizsi modell
kalapok dus választékban legol-
csóbb árakban kaphatók. Kitűnő
tisztelettel Havas Gizella. 4931

Czipő occasio

leszállított árakkal Klein József
czipőüzletében Petőfi-utca. Város,
és megyei telefon 826. szám. 3725

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját
Vojtek és Weisznál vásárolja; 6
darab 1 korona. II-5251

Házbér könyvek

kaphatók Pichler Sándor könyv-
és papír kereskedésében Arad,
Szabadság-tér 1. Telefon 308 sz.
2551

A világhírű amerikai

„Vera” cipők Aradon egyedül
Buchsbaum és Társa cégnél sze-
rezhetők be, kinek sikerült az
egyedárusítást urak, hölgyek és
gyermekek részére megszerezni.
1921

Képkerekek 4301

legnagyobb választék, legjutányo-
sabbban lesznek elkészítve Fischer
Mór üveg, porcellán, lámpa és díszmű-
áru kereskedésében. Telefon 568
Üvegezést is elvállal.

Heti munkáslapok, és köny- vecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászon-
kötésben, javított új, célszerű vo-
nalozással 1 koronáért, puha vá-
szonkötésben 60 fillérért kap-
hatók Ingusz I. és Fia könyv- és
papírkereskedésében. Andrassy-tér
16. Telefon 517. 555

Cocus lábtörők,

cocus szőnyeg, fürdő gyékények és
más háztartási cikkek nagy választék-
ban és legolcsóbban Hegedüs
Gyula üzletében, Arad, Andrassy-
tér 16. 5451

Karácsonyi és újévi

szükségletek, névjegyeket, irodai
cikkek, dísz levélpapír 40 f.-től,
1000 féle szemképrátató kará-
csonyfadíszek, csodagyertyák, tár-
sasjátékok, bélyeg-, fénykép- és
levelező lap albumok imakönyvek-
fatárgyak festésre, mesés és képes-
könyvek legolcsóbban beszerezhe-
tők. Krausz Paulin könyv- és pa-
pírkeresk. színházépület. 4817

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi
likörök előállítására Vojtek és
Weisznál. II-5251

Használt

nagy amerikai íróasztalt keres
megvételre Ingusz I. és Fia cég. 5981

Eladó 5954

egy zöld plüss otomány, értekezni
lenett Vécsei-utca 4 sz. ajtó 7. sz.

Alig használt,

teljesen jókarban levő John-féle
mosógép facsaróval, olcsón eladó.
Megtéríthető Hammer Zsigmond
lakatosnál, Boros Beni-tér. 5987

Erdélyi finom fajalmákat

ajánlok kilóját 16, 20 és 30 kraj-
cárért. E-Választó-utca 15. szám.
Markovits. 5861

Kitűnő hegyi ujbör

— 100 hektó — kisebb meny-
nyiségben is azonnal eladó. Érte-
kezhetni Magyar-utca 26. 5988

KIADO LAKÁS.

Ne írja ki

a kapujára, ha kiadó lakás
van, mert sok fölösleges
zaklatást zúdít magára
a lakóra. Hirdessen az
„Aradi Közlöny”
apróhirdetéseinek „Kiadó
lakás” rovatában és minden
alkalmatlanság nélkül kap-
ni kezdve szorinál lakót.

Kétszobás utcai lakás

hozzátartozókkal február 1-ére ki-
adó. Ugyanott kétszárnyas, vas-
páncélos nagy kapu eladó. Bőveb-
bet Zrinyi-utca 3. Friedmann. 5488

Egy szép 2 szobás

udvari lakás, fürdőszoba, konyha,
éléskamra elutazás miatt január
elsejére esetleg azonnal is kiadó.
Aulich Lajos-utca 20. 5976

Kiadó lakás.

Gyermektelen tisztviselő családnál
egy csinosan berendezett külön be-
járatu butorozott szoba azonnalra
is kiadó. Bővebbet Aulich Lajos-
utca 7/e. alatt.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hirneves
parket-viasz használatával. II-5251

KÜLÖNFÉLE.

Női fésűk,

hajtűk, legújabb, legdivatosabb
mintákban Vojtek és Weisznál.
II-5252

Ügyes kárpitos

ajánlkozik e szakmába bármily
kárpitos munkák pontos és kitűnő
elvégzésére, úgy saját műhelyé-
ben, mint házakhoz is, legolcsóbb
árak mellett. Vidékre árfiemenelés
nélkül. Stáhl M., Thököly-tér 7. sz.
2387

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi féreg porától. II-5251

Épület és díszmű bádogos

munkákat legjutányosabban készít.
egy helyben, mint vidéken Diamant-
lenő Weltzer- és Kazinczy-utca sarkán.
(Polgári iskolával szemben.) 3681

Férges baromfi éllak

teljesen megtisztulnak Vojtek és
Weisz baromfi-féregpusztító sze-
rétől. Siker garantirova. II-5251

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

ÜZLETEK.

Kiadó

sarok üzlethelyiség, szép világos, ugyanott 2 butorozott utcai szoba Luther Márton-utca 1. sz. a., esetleg azonnal is átvehető. 5188

INGATLAN.

Kitűnően jövedelmező

kisebb sarok bérház bármilyen üzletnek alkalmas, a Szabadság-tér mellett 15.000 frtért eladó. Cím a kiadóban. 5784

Eladó ház.

Mosóczy-telepen, Baross Gábor u. 4. sz. alatti, a főut mentén, kitűnő helyen fekvő ház, mely áll lakásból nagy műhelyből, tágas szinből, szép telekkel, előnyös feltételek mellett eladó. A feltételek megtudhatók dr. Kell József ügyvédi irodájában. 5986

Karácsonyi ünnepekre ruhákat gyorsan, jutányos árák mellett
fest tisztít
Zsunkán Jenő Aradon, József főherceg ut 9. szám. 5875

Csillárok,

Villamos felszereléseket

legolcsóbban

Diamant-nál

Atzál Péter-utca 2. (az udvari)

Magyar-utca 2. számú

ház,

mely áll 7 szoba, fürdőszoba, összes hozzátartozókkal, különálló parkirozott udvarral, ujonnan át-alkitva, villany bevezetve, azonnal

bérbeadó.

Ugyanott egy parkirozott

üres telek

hosszu, utcai fronttal, szabad kézből

eladó. 5988

Bővebbet a házfelügyelőnél.

FOGAK

és fogsorok, aranyhidak és koronák ideálisan szépen, rágásra kitűnőek, készülnek

HALMOS

fogtechnikai műtermében Asztalos Sándor-utca 10. sz. sz. (Szabadság-tér és Asztalos Sándor-utca sarok,

Dr. Keppich

orvos ur házában.) Telefon sz. 688.

Biztosítom, hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszert, zseb és modern hárfa ütő inga-órát akar venni, vagy javíttatni,

ha felkeresi

ZINNER

VILMOS 3102

műórák és ékszerész üzletét

Forray-u. Szabadság-téri sarok-épületben.

Eladó

egy 25-30 lóerős, Lauren & Clement gyártmányu 4 cilinderes, Prinz Heinrich (torpedó) formájú, majdnem új, teljesen jó-karban levő

automobil.

A gép alulirott cégnél megtekinthető, hol az árra vonatkozó értesítés is nyerhető. 5983

Hunyadmegyei Faipar R. T. felszámolás alatt.

4504—1911. tkvi szám.

Hirdetmény.

Körösdombro község telekkönyvei birtokszabályozás következtében átalakítatnak és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX t.-cz., 1889. XXXVIII. és 1891. XVII. t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás a tkvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítatik.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítésére a helyszíni eljárás nevezett községben az 1912. évi január hó 22. napján d. e. 9 óra-kor fog kezdődni, ennél fogva felhívtnak:

1. az összes érdekelték, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen metaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi tkv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, kik a tkvokban előforduló bejegyzésekre nézve okadatelt előterjesztéseket kívánnak tenni, hogy a tkvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

3. mindazok, kik valamely ingatlanhoz tulajdoni jogot tartanak, de tkvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §. értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben a jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-kedvezménytől is elesnek és

4. mindazok, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog vagy egyéb megszűnt jog van nyilvánkönyvileg bekebelezve, ugyszintén az új bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. jbiróság tkvi hatóság. Nagyhalmagy, 1911. december 9.

Kovács József s. k. kir. jbiró

5982

HÖLGYKÖZÖNSÉG FIGYELMÉBE

ajánlom a legmodernebb angol és francia szabásu

FÜZŐIMET

Készítek pongyola, has és halcsont nélküli füzőket a legujabb módszerrel. Elfogadom füzők tisztítását és alakítását.

Ernyőkülönlegességök dus választékban. Ernyőjavításokat ugyszintén áthuzatokat olcsón és pontosan eszközlök. 5646

VARGA D. DANI

füző- és ernyőkészítő

ARAD, Andrassy-tér 20. Telefon 808.

ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR.

Részvényaláírási felhívás.

Az Aradmegyei Takarékpénztár 1911. évi december hó 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy részvénytőkéje 3375 db. 1912. évi január 1-től a régi részvényekkel egyenlően osztaléokra jogosult 1000 korona névértékű új részvény kibocsátása által 3,375.000 koronáról 6,750.000 koronára felemeltessék és hogy ezek az új részvények a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánltassanak.

Ezen határozat alapján a régi részvények birtokosainak a fentemlített 3375 db. részvényt a következő feltételek mellett ajánljuk fel átvételre:

1. A kibocsátandó új részvényekre részvénybirtoka arányában részvényes tarthat igényt, mely igény az elővételi jog gyakorlásával biztosított. — Minden lebélyegzés végett bemutatandó egy régi részvény alapján egy új részvényre, egy régi részvény-utalvány alapján pedig egy fél részvénynek megfelelő részvény-utalványra gyakorolható az elővételi jog.

2. A részvények és részvény-utalványok, melyek alapján az elővételi jog gyakoroltatik, az intézetnél bemutatandók és azon körülmény, hogy az illető részvények vagy részvény-utalványok alapján az elővételi jog érvényesített, a részvények vagy részvény-utalványok lebélyegzése (Elővételi jog 1911. gyakorolva) állapítatik meg.

3. Az elővételi jog 1911. évi december hó 11-től kezdve 1911. évi december hó 28-ig bezárólag érvényesítendő. — Azon részvényes, ki elővételi jogát ezen határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

Az ilyen módon netalán fenmaradó részvényekre a kibocsátási árfolyamon részvényesek jegyezhetnek elő, akik között e részvényeket az igazgatóság fogja általa megállapítandó arány és módozatok szerint felosztani.

4. Az átvételi árfolyam részvényenkint 2000 koronában (és 7 korona 50 fillér bélyegilleték) állapítatik meg.

5. A befizetések következő határidőkben teljesítendőek:

az elővételi jog gyakorlása alkalmával 7 korona 50 fillér bélyegilleték és

500 korona 1911. december 11-től 1911. december 28-ig, azután

500 „ 1912. január 28-ig,

500 „ 1912. február 28-ig,

500 „ 1912. március 28-ig és a befizetések után visszamenőleg 1912. január 1-ig

5% kamat.

A részvény-utalványokra ugyanezen határidőkben 5 korona bélyegilleték és a fenti összegek fele fizetendő.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők, ellenben minden az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat fizetendő.

Ha a befizetés folyó évi december 23-ig egyszerre történik, úgy az intézet a befizetés napjától december végéig 5% kamatot térít meg.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazolhatók. Az ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1912. évi március 28-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban háromszor közzétételnek, 1912. évi április 30-án túl a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a tartalék-alap javára fordítatnak s az igazgatóság feljogosított, hogy az ezeknek megfelelő részvényeket szabadkézből értékesítse.

7. Valamennyi részlet, valamint a bélyegilleték, kamatok és esetleges késedelmi kamatok lefizetése után az ideiglenes elismervények új részvényekkel, illetőleg részvényutalványokkal cseréltetnek fel az igazgatóság által közzéteendő időponttól kezdve.

8. Az új részvények és részvényutalványok 1912. január 1-től az üzleteredményben, 1912. április 1-től kezdve pedig a részvényeseket megillető összes egyéb jogokban a régi részvényekkel egyenlően vesznek részt.

Két részvényutalvány bármikor egy új részvényre cserélhető fel.

Arad, 1911. évi december hó 11-én.

Az Aradmegyei Takarékpénztár igazgatósága.